

**Intervija
ar Grāmatu svētku
krustmāti
Birutu Eglīti**

3. lappusē

**"Novadnieks"
Riebiņu novada
Galēnu
pagastā**

4. un 5. lappusē

**Projekts "Asni"
apdāvinātiem
bērniem
Līvānos**

8. lappusē

Sākušās gadskārtējās traktortehnikas apskates. Ir pirmie secinājumi

● Divu mēnešu laikā Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras Preiļu nodaļas inspektori pārbaudīs aptuveni tūkstoš traktoros. Attēlā: tehniskās apskates diena Līvānu novada Sutros — (no kreisās) piemājas saimniecības «Niedru mājas» un traktora «Belarus» īpašnieks Ilmārs Kursītis, vecākais inspektors Artūrs Slūka, inspektors Māris Mitaunīks un Lauksaimniecības universitātes ceturrtā kursa students Dāvids Romanovskis. Foto: A.Šņepsts

Aprīlī un maijā Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra rīko izbraukumus uz novadiem un pagastiem, lai veiktu gadskārtējās traktortehnikas apskates. Šogad šis process vēl ir sākuma stadijā, taču inspektori jau izdarījuši pirmos secinājumus.

9. aprīlī Preiļu nodaļas inspektori bija ieradušies Līvānu novada Sutru pagastā, kur ciemata centrā vietējie tehnikas īpašnieki atrādīja savu spēkratu gatavību jaunajai darba sezonai. Traktortehnikas stāvokli atbilstoši prasībām pārbaudīja Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras Preiļu nodaļas vecākais inspektors Artūrs Slūka, viņam palīdzēja inspektors Māris Mitaunīks un Latvijas Lauksaimniecības universitātes 4. kursa students Dāvids Romanovskis, kurš vāc datus savam bakalaura darbam.

Piemājas saimniecības «Gundegas» īpašnieks Leonards Zariņš bija ieradies pirmais. Viņa «Belarus» markas traktors vairs nav nekāds «jauniņais», jo ražots 2001. gadā. Tomēr spēkrats ir tik labi uzturēts, ka inspektoriem nebija

nekādu pretenziju. Saimnieks saka, kopjamās zemes neesot daudz, vien 20 hektāri, tāpēc arī tehnika turas kārtībā. Ziemā «Belarusam» esot miera periods, vien uz mežu pēc malkas aizbraucot. Zariņš kungs uzteic inspektoros, kas strādājoši profesionāli, visas prasības esot loģiskas un saprotamas.

Vecākais inspektors Artūrs Slūka atzīst, ka skates ir tikai pašā sākumā, viss lielais darbs vēl priekšā. Pirmās pārbaudes dienas aizvadītas Aglonā. Tā kā laiks bijis silts un saulains, uz skati bija sagatavots krietni vairāk tehnikas nekā, piemēram, pērn. Aprīlī inspektori izbrauks visus pagastus pirmo reizi, maijā būs nākamais pārbaudītu riņķis, kad vēlreiz savus traktoros nāksies atrādīt tiem īpašniekiem, kuru tehnikai inspektori pirmajā reizē nebūs devuši labu novērtējumu. Visnopietnāk nāksies veikt uzlabojumus tiem saimniekiem, kuru tehnika pirmajā reizē saņēmusi trīs punktus, kas nozīmē, ka ceļu satiksmē piedalīties nedrīkst. Tiesa, tādu gadījumu esot ļoti maz. Arī

divus punktus (konstatēti defekti, kas novēršami mēneša laikā) saņemot reāli. Inspektors secina, ka kopumā īpašnieki tehniku sagatavojoš sezonai un skatei labi. Tiesa, ne vienā vien sētā ir kāds traktoriņš, kuru, iespējams, inspektori nav redzējuši gadu gadiem. Taču, tā kā tehniskā apskate nepieciešama, lai piedalītos ceļu satiksmē, saimnieks ar to var braukāt ap māju un pa savu kartupeļu tīrumiņu, cik uziet. Kādā kārtībā ir viņa traktors, tā ir paša īpašnieka atbildība.

Divu mēnešu laikā tiks pārbaudīti aptuveni tūkstoš dažādu marķu traktori. Uz saimniecībām, kurās ir daudz tehnikas, Preiļu nodaļas inspektori ierodas paši vai nu grafiskā noteiktajā laikā vai arī ārpus grafika.

Ar interesi apskates gaitā piedalījās Lauksaimniecības universitātes ceturrtā kursa students līvānietis Dāvids Romanovskis, kura bakalaura darba temats ir «Traktortehnikas stāvokļa novērtējums Līvānu novadā».

L. Kirillova

NEAIZMIRSTI ABONĒT

"NOVADNIEKU"

MAIJAM un turpmākajiem
2014. gada mēnešiem.

Abonēt var "Latvijas Pasta" nodaļās, pie pastniekiem, "Novadnieka" redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, un interneta mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā "Abonēšana".

**Abonē šodien un
saņem laikrakstu pēc
divām dienām!**

**Nākamais «Novadnieka»
numurs iznāks
ceturtdien, 17. aprīlī.**

ZIŅAS

5. maijs ir brīvdiena

2014. gadā pirmā diena, 5. maijs, ir brīvdiena, atgādina Labklājības ministrija (LM). To paredz likums "Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām". Protī, ja svētku dienas — 4. maijs un 18. novembris — ir sestdienā vai svētdienā, nākamo darbdienas nosaka par brīvdienas. Vienlaikus LM atgādina, ka pērn valdība pieņēma lēmumu 2014. gadā pārcelt divas darba dienas — piektdienu, 2. maiju, pārcelt uz sestdienu, 10. maiju, un pirmdienu, 17. novembri, uz sestdienu, 22. novembri, tādējādi elastīgāk organizējot darba laiku no valsts budžeta finansētajās iestādēs. Pārceļot minētās darba dienas, būs iespējams nodrošināt darba nedēļas nepārtrauktību tajā nedēļā, no kuras darba diena būs pārcelta. Ģimenei tā būs iespēja vairāk laika pavadīt kopā, savukārt iedzīvotājiem — lielāks atpūtas dienu skaits pēc kārtas tajā nedēļā, no kuras darba diena pārcelta. Minētās izmaiņas attieksies uz tiem darbiniekiem, kuri strādā no valsts budžeta finansētajās iestādēs un kuriem noteikta piecu dienu darba nedēļa no pirmdienas līdz piektdienai. Vienlaikus visas pašvaldības, komersanti un organizācijas, nosakot darba un atpūtas laiku, ir aicinātas ievērot attiecīgās darba dienas pārcelšanu.

Latvijas "gaismas nesēji"

Gada sākumā Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība jau astoto reizi izsludināja konkursu "Pagasta bibliotekārs — gaismas nesējs" un aicināja lasītājus pieteikt darbīgus, radošus un pašreizējus mūsu mazo "gaismas pilus" darbiniekus. "Pagasta bibliotekārs — gaismas nesējs" ir lasītāju balva un atzīnība savam bibliotekāram. Šogad tika gaidīti stāsti par Latvijas pagastu bibliotekāriem, kuri izceļas ar entuziasmu un radošumu, rūpēm par saviem lasītājiem, radošu nodarbjū organizēšanu, mājīgas bibliotēkas vides radīšanu, laipnību un smaidu. Pateicoties konkursam, visa Latvija var uzzināt par aktīviem cilvēkiem pagastos, kuri palīdz uzlabot līdzcilvēku ikdienas dzīvi. Konkurssam savu bibliotekāru varēja pieteikt līdz 21. martam. Kopumā šogad saņemti vairāk kā 60 pieteikumi par bibliotekāriem no visas Latvijas. Par daudziem bibliotekāriem saņemti vairāki pieteikumi. Visaktīvākie bijuši Vidzemes reģiona lasītāji — pieteikuši 17 bibliotekārus, no Kurzemes pieteikti septiņi, no Zemgales deviņi bibliotekāri. Latgalieši pieteikuši astoņu bibliotekāru darbiniekus. Diemžēl šogad no Aglonas, Līvānu, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novada bibliotekām lasītāji nav pieteikuši konkursam NEVIENU darbinieku.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Apstiprina paaugstinātu spiegu aktivitāti Latvijā

No Krievijas puses tiek veikta pastiprināta informācijas vākšana par norisēm Latvijā, ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs apstiprināja LNT raidījumā «900 sekundes». Esot vērojama ne vien paaugstināta aktivitāte informācijas vākšanā, bet arī aktīva darbība, lai iespaidotu Eiropas Savienības un NATO lēmumu pieņemējus. «Mūsu drošības iestādēm jābūt tikpat aktīvām, veicot pretizlūkošanu,» teica Rinkēvičs. Krievijas spiegu tīkls Latvijā ar provokāciju plānošanu patlaban nenodarbojas, bet gan pārsvarā vāc publisko informāciju, par to, ko domā, kā reaģē Latvijas sabiedrība uz Krievijas rīcību, 9. aprīlī intervijā Latvijas Neatkarīgās televīzijas raidījumā «900 sekundes» sacīja Saeimas Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētājs Valdis Zatlers. Viņš uzsvēra, ka Krievijas spiegu tīkls Latvijā ir pastāvējis vienmēr. Pēdējā laikā tas īpaši aktīvs bijis pērn, kad Latvija sāka aktīvu gatavošanos prezidentūrai Eiropas Savienībā. Pēc Zatlera teiktā, patlaban Latvijā neesot ar Krieviju saistītu grupu, kas būtu paredzētas provokāciju vai diversiju rīkošanai. Toties novērojamas ar Krievijas ietekmi saistītas grupas, kas cīnās par savām tiesībām. Šādas grupas gan esot mazas un ir drošības dienestu uzmanības lokā. Politiskās arī atzina, ka priekšvēlēšanu cīņās iesaistījušās radikālas grupas, tomēr patlaban tās rīkojas saskaņā ar likumu.

Tiesa liek atjaunot Strīki KNAB priekšnieka vietnieces amatā

Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa 10. aprīlī atcēla Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) priekšnieka Jaroslava Streičenoka lēmumu par vietnieces Jutas Strīkes atbrīvošanu no amata. «Tiesas spriedums ir loģisks un likumsakarīgs. Ja es pieļautu, ka rīkojums par manu atbrīvošanu ir tiesisks, tad nekad to nepārsūdzētu tiesā. Būšu darbā tiesas norādītajā laikā,» aģentūrai LETA uzsvēra Strīke. Pēc sprieduma pasludināšanas KNAB priekšnieka vietniece Ilze Jurča norādīja, ka spriedums viņu ir ļoti izbrīnījis. Uz jautājumu, vai Strīke atgriezīsies darbā, Jurča apstiprināja, ka spriedums paredz Strīkes nekavējošu atgriešanos darbā. Savukārt Strīkes advokāte Ilona Jirģena norādīja, ka šajā lietā daudz kas bija atkarīgs no prokuratūras atzinuma, kas Strīkei bija pozitīvs. Advokāte piebilda, ka ir ļoti priecīga par lietas iznākumu, bet ļoti labi saprot, ka tā ir tikai pirmā instance. Jirģena piebilda, ka tāpat Strīkei tiks atļauti aptuveni 5000 eiro par laiku, kamēr viņa nebija darbā.

BBC vēsta par «krievu aģenti Zdanoku»

Britu raidkorporācija BBC vēsta par Latviju Eiropas Parlamentā (EP) pārstāvošo pretrūnīgi vērtēto politiķi Tatjanu Zdanoku, par kuru uzgūlusies «krievu aģentes» ēna. Publikācijā iezīmēta Zdanokas biogrāfija un arī Latvijas vēstures likoči. BBC vēsta par Zdanokas viesošanās Krievijas okupētajā Krimā Kremļa sarīkotā «referendumā» laikā, uzdodoties par balsojuma novērotāju. Britu raidkorporācija norāda, ka EP deputāta Kārļa Sadurska vēšanās policijā ar iesniegumu pret citu EP deputāti no Latvijas ir simbolisks apliecinājums nesaskaņām Latvijas kopienu starpā. Kā jau LETA ziņoja, Drošības policija (DP) veic pārbaudi par iesniegumu, kurā Eiropas Parlamenta (EP) deputāts Kārlis Sadurskis lūdzis izvērtēt kriminālprocesa sākšanu pret EP deputāti Tatjanu Zdanoku (LKS). Sadurskis 18. martā vērsās Ģenerālprokuratūrā, lūdzot ierosināt kriminālprocesu un saukt pie atbildības Eiroparlamenta deputāti Zdanoku par dalību un darbību organizācijās, kuru mērķis ir atjaunot PSRS, tādējādi faktiski vērsties pret Latvijas Republikas konstitucionālo iekārtu un valsts neatkarību. Viena no organizācijām, ar kuru aktīvi sadarbojas Zdanoka, ir kustība Krievijā «Sutj Vremenj», kuras pamatdokuments, manifestos, nepārprojami vēsta mērķi atjaunot PSRS visā tās integritātē, kas iekļauj arī Latvijas Republiku. Organizācijas atzars darbojas arī Latvijā. Ar kustību saistītajās interneta vietnēs atklāti tiek izmantota un slavīnāta PSRS simbolika un citi materiāli, kas saistāmi ar genocīdu pret cilvēci.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem – 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

*Nekāds ļaunums teu nenotiks, jo Viņš sūtīs teu savus
eņģelus teui pasargāt visos tavos ceļos. Ps. 91:10-11*

Jaunā Būvniecības likuma spēkā stāšanās plāno pārcelt uz 1. oktobri

Plānots, ka jaunais Būvniecības likums stāsies spēkā šī gada 1. oktobrī. To paredz 10. aprīlī Saeimā pirmajā lasījumā atbalstītie grozījumi Būvniecības likumā, piešķirot šim likumprojektam steidzamību. Iepriekš jaunajā regulējumā tika noteikts, ka tas stājas spēkā šī gada 1. maijā.

Likumprojekta autori norāda – lai sabiedrība un būvniecības nozare laikus varētu iepazīties ar jauno regulējumu, likuma spēkā stāšanās jāpagarina par pusgadu. Tāpat nav pieļaujamas regulējuma izmaiņas būvniecības sezonas laikā.

Saeima jauno būvniecības regulējumu pieņēma pagājušā gada jūlijā, bet valdība līdz šim nav pieņēmusi visus ar to saistītos noteikumus, lai nodrošinātu pilnvērtīgu likuma darbību. Līdz šī gada maijam ir iespējams pieņemt 17 noteikumus no 21 regulējumā paredzētā, par likumprojekta virzību atbildīgajā Saeimas Tautsaimniecības, agrārās vides un reģionālās politikas komisijā iepriekš norādīja Ekonomikas ministrijas pārstāvji. Kopumā jaunajam Būvniecības likumam nepieciešams izstrādāt 21 Ministru kabineta noteikumu un 29 būvnormatīvus.

PVD aicina neiegādāties un nelietot dzeramo ūdeni “Marina diētiskais ūdens”

Pārtikas un veterinārais dienests (PVD) aicina patērētājus atturēties no dzeramā ūdens “Marina diētiskais ūdens” iegādes un lietošanas uzturā, jo padziļinātu pārbaudu laikā konstatēts, ka nav izsekrojama minētā dzeramā ūdens izcelsme.

Veicot pārbaudes pārtikas aprites uzņēmumos, PVD konstatējis, ka atsevišķās tirdzniecības vietās tiek tirgoti dzeramais ūdens “Marina diētiskais ūdens”, kuram tiek piedēvētas veselību uzlabojošas īpašības, piemēram: “uzlabo nieru, aknu darbību, aizkuņģa dziedzera darbību, palīdz izvadīt toksiskus savienojumus no organisma u.c. veselību uzlabojošas īpašības.”

Eiropas pašvaldības pieprasa par 80% samazināt plastmasas maisiņu patēriņu un aizliegt bezmaksas plastmasas maisiņus

Vietējās un reģionālās pašvaldības kritizēja plāns plastmasas maisiņu skaita samazināšanai Eiropā, uzskatot, ka priekšlikumi nav pietiekami vērienīgi. Ņemot vērā, ka katru gadu tiek izlietoti aptuveni 100 miljardi plastmasas maisiņu, ES Reģionu komitejas loceklis pieņēma atzinumu, kurā izklāstītie priekšlikumi ir daudz stingrāki par Eiropas Komisijas piedāvājumiem.

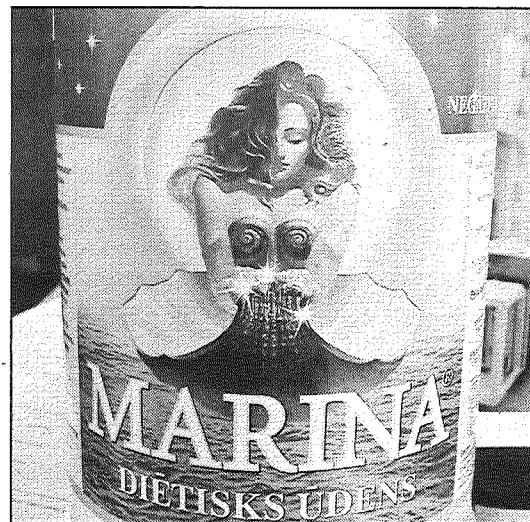
Komiteja pieprasa līdz 2020. gadam pilnībā aizliegt bezmaksas plastmasas maisiņus, visām dalībvalstīm noteikt saistošus ES līmeņa mērķus samazināt vienreizlietojamo plastmasas maisiņu skaitu un par visiem iepirkumu maisiņiem piemērot obligātu maksu.

Valda plaša vienprātība, ka ir jārikojas, lai iegrožotu plastmasas maisiņu augošo patēriņu, jo saskaņā ar aplēsēm katrs ES iedzīvotājs gadā vidēji izlieto 198 plastmasas iepirkumu maisiņus, no kuriem 90% ir vieglās plastmasas mai-

liību uzlabojošas īpašības.”

Tā kā uzņēmums, kurš izplata minēto dzeramo ūdeni, nevar pierādīt tā izcelsmi, nesniedz informāciju par ūdens ražošanas vietu un ražošanas apstākļiem, kā arī ņemot vērā to, ka uzņēmums ir iepircis lielā daudzumā tukšas PET pudeles un korķus, pastāv aizdomas, ka ūdens tiek ražots mājas apstākļos vai kādā pielāgotā PVD neregistrētā ražotnē.

Uzsākta administratīvā lietvedība un turpinās apstākļu noskaidrošana.

priekšlikumiem Komiteja vēlas paplašināt vienreizlietojamo plastmasas maisiņu definīcijas darbību, līdz 2020. gadam aizliegt visus vienreizlietojamus plastmasas maisiņus un ieviest obligātu maksu par vairākkārt lietojamiem plastmasas iepirkumu maisiņiem. Tā kā ietekme uz vidi, it īpaši uz jūras floru un faunu, ir pietiekami dokumentēta, jānosaka saistoši ES līmeņa samazināšanas un novēršanas mērķi brīvprātīgu valsts mēroga samazināšanas mērķu vietā.

“Plastmasas atkritumi mūsu apkārtnē ir īpaši jūras, ir globāla problēma. Obligātas maksas ieviešana par plastmasas maisiņiem Eiropai ir vienkāršs un saprātīgs solis uz priekšu. Tas ļaus patērēt mazāk vieglās plastmasas maisiņu, kas bieži tiek aizpūsti prom, ieķeras kokos un ieskalojas jūrās, un vienlaikus iegūt naudu vides attīrīšanai,” izteicās L. Džilema.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Grāmatu svētku krustmāte un dvēsele

Reizi gadā, Grāmatu svētkos, Preiļos sapulcējas grāmatu mīļi no tuvākas un tālākas apkārtnes, lai vienu dienu pavadītu neikdienišķā pasaulē — starp milzums daudz jaunajām grāmatām, kopā ar daudziem interesantiem cilvēkiem, kas stāsta par savu darbu, daiļradi, ceļojumiem, paplašina redzesloku gan bērniem, gan pieaugušajiem. Tā ir diena, kad var satikties ar politiķiem, paklausīties viņu viedokļos, ticamos un neticamos nākotnes solījumos, samulsināt ar āķīgiem jautājumiem. Tā ir diena, kad vietējās bibliotēkas bez maksas tiek pie ļoti daudzām jaunām labām grāmatām. Pa šo laiku mainījušies prezidenti un premjeri, rajoni pārtapuši par novadiem, pilsētas ieguvušas jaunus vaibstus, bet nemainīgi Grāmatu svētku galvenā persona ir Biruta Eglīte, svētku krustmāte un dvēsele. Tā viņa tika nodēvēta Preiļos šogad notikušajos Grāmatu svētkos. Šarms, personības starojums, inteliģence, dzīvesgudrība, — tas viss piemīt šai sievietei, rakstniecei, Lauku bibliotēku atbalsta biedrības valdes priekšsēdētājai Birutai Eglītei. 2013. gadā viņai piešķirta Eiropas Pilsone balva un Trīs Zvaigžņu ordenis. Abus apbalvojumus viņa saņēma divu mēnešu laikā. Ir grāmatu «Vienas ģimenes fenomens», «Šis spēles noteikumi», «Pasta grāmata», «Meža noburtie», «Uzdāvinu jaunu dienu» un vairāku citu autore. Laipna, smaidoša, sirsnīga, zinoša, pretimnākoša un nenogurstoša viņa Grāmatu svētkos visas dienas garumā uztur kontaktus ar neskaitāmiem cilvēkiem, ar vietējo darba grupu, ar amatpersonām, ar ciemiņiem, apmeklētājiem, aizrautīgi un nepagurusi stāsta par grāmatas lomu cilvēka dzīvē.

● Es lasu aumājām. Kādreiz pat pa diagonāli, jo nevar iespēt tik daudz izlasīt, cik gribētos. Labu grāmatu, kas gaida izlasīšanu, vēl ir ļoti daudz, teica Biruta Eglīte, minēdama jo daudzus autorus, kas viņai īpaši mīļi, un grāmatas, kas jāizlasa. Bet par savu galveno dzīves principu viņa nosauc prieku par jebko, kas notiek apkārtnē. Foto: A.Šņepsts

— Grāmatu svētki Latvijas novados jau ir tik ierasts un tradicionāls pasākums, ka grūti iedomāties tos laikus, kad sabiedrība par tādiem nebija dzirdējusi. Kā radās šie svētki?

— Grāmatu svētki aizsākās tajā 2001. — 2002. gadā. Tas bija laiks, kad viena pēc otras iznāca manas grāmatas. Šajā sakarībā viesojos vairākās lauku bibliotēkās, kur bija organizētas tikšanās ar lasītājiem. Biju nepatīkami pārsteigta, cik bibliotēkās maz jaunu grāmatu. Tolaik bibliotēkām klājas ļoti smagi. Lai nopirktu kārtējo jauno grāmatu, no lasītājiem pat tika iekasēti santīmi. Tas bija pretrunā ar publisko bibliotēku ideju, bet cilvēki maksāja, jo tādējādi sakrājās nauda jaunas grāmatas nopirkšanai. Tāds stāvoklis bija nepieņemams. Saprātu, ka bibliotēku apgāde ar grāmatām notiek spontāni. Kad valsts budžetā ir nauda, nopērk jaunāko literatūru, kad nav līdzekļu, jāzīd bez grāmatām. Kāpēc lai lauku bibliotēkās šo jaunumu būtu mazāk nekā Rīgas bibliotēkās? Lai vai kam, bet informācijas apmaiņai visā Latvijas teritorijā būtu jābūt vienādai.

Problēmu papētīju arī no otras puses. Izrādījās, ka izdevniecību noliktavas ir pilnas ar grāmatām, bet bibliotēkām nav līdzekļu, par ko tās nopirkt. Sāku organizēt akciju «Atbalsts lauku bibliotēkām», rosināju bibliotēkas un izdevējus, mēģināju atrast sponsorus un ieinteresētus mecenātus.

Sākumā neveicās. Daudzās vietās manu ideju noklausījās ar interesi, bet atbalstu neguvu. Bet nāca 2002. gads, kad Latvija gatavojās kārtējām Saeimas vēlēšanām. Nolēmu izmantot šo laiku un devos pie politiskām partijām ar ierosinājumu mazdrusciņ samazināt savus citus izdevumus, bet līdzekļus ziedot grāmatām.

Pirmie Grāmatu svētki notika toreizējā Alūksnes rajona Alsvīkos. Izdevās izcili un deva ticību, ka to var labi izdarīt. Tomēr pirmajā gadā ne vienmēr svētki noritēja kā iecerēts, jo dažviet rīkotāji nesaprata ideju.

— Preiļi bija viena no tām vietām, kas svētku rīkošanā iesaistījās vieni no pirmajiem.

— Jā, pateicoties toreizējai gal-

venās bibliotēkas vadītājai Inārai Batarāgai un viņas komandai, jau no pirmās reizes Grāmatu svētki Preiļos tika noorganizēti ar plašu programmu un kuplu apmeklētāju pulku. Preiļos šie svētki varbūt nav tik krāšņi kā dažā citā vietā, bet vienmēr labā līmenī.

— Cik vietās gada laikā Grāmatu svētki notiek?

— Pirmajā gadā notika kādi 25 svētki toreizējo rajonu centros, otrajā — 26. Tas bija maksimālais skaits. Saprātu, ka organizatoriem ir grūti «pavilk», jo priekš visiem nevar savākt naudu. Pašreiz nostabilizējies optimālais skaits — 20 — 21 Grāmatu svētki gadā.

— Vai esat uzskaitījusi kopējo ieguvumu, ko saņēmušas lauku bibliotēkas ar šo svētku starpniecību aizvadīto gadu laikā?

— Tad, kad apritēja Grāmatu svētku desmitgade, izdarīju kop-savilkumu. Saņāca apmēram 800 000 latu. Pa šiem pēdējiem gadiem klāt nākuši vēl kādi 150 000 tūkstoši. Ir naudas ziedojumi, kas tiek pārvērsti dāvanu kartēs grāmatu iegādei, bet ļoti daudz ir grāmatu dāvinājumi. Dāvina gan izdevniecības, gan politiskās partijas, privātpersonas, organizācijas. Piemēram, šogad Zemkopības ministrija bibliotēkām dāvina vērtīgu grāmatu «Latvijas viensētu stāsti». Šādas labas, dārgas grāmatas dāvinājumos ir katru gadu. Dažas nozarēs, piemēram, mežkopībā un citās, tiek izdotas grāmatas jau ar tādu aprēķinu, lai būtu, ko iedot Bibliotēku atbalsta biedrībai, kas tās izdalīs visām Latvijas bibliotēkām. Grāmatas par tautsaimniecību ir ļoti vajadzīgas. Lietuvas vēstniecība bibliotēkām šogad dāvina Lietuvas vēsturi latviešu valodā. Tā iznākusī pirmo reizi! Ļoti laba sadarbība izveidojusies ar citām vēstniecībām, ar Aizsardzības ministriju. Saeimā nav daudz tādu politiķu, kas savu reizi kaut ko nav ziedojuši bibliotēkām.

— Visu šo gadu laikā ir jāapbrīno jūsu uzņēmība — nākt un klauvēt pie augstu amatpersonu un politiķu durvīm un lūgt ziedojumu.

— Tā ļoti lūgt nemaz nevajag. Kad nāc kā lūdzējs, nekas labs nesanāk. Ubagi nevienam ne-

patik. Ir jānāk ar savu — ar lielu — pašcieņu un jāpiedāvā sava ideja, jāpiedāvā kopīgi to realizēt. Tās tādas partnerattiecības. Ja pašcieņas nav, sadarbība ir grūti realizējama. Tad, kad politiķi jūt, ka tev ir spēks un pārliecība, ka tu to izdarīsi, kad viņi ierodas uz vietām un redz, ka esi izdarījis, viņiem ir cita attieksme — cieņa. Tas bija pats galvenais — jau no paša sākuma panākt, lai mūs ciena, respektē un ar mums rēķinās. Lai neuztver kā lūdzējus, kam var pamest to, kas paliek pāri. Nē, mēs kopīgi rūpējamies par reģioniem, kopīgi apliecinām cieņu lauku iedzīvotājam, kopīgi apliecinām, ka viņš nav lieks šajā valstī. Protams, vēlēšanu gadā ziedotāji ir dāsnāki. Arī šogad tāpat. Kaut gan vēl tā pa istam politiķi nav «pamodušies», jo divas iepriekšējās vietās, kur notika Grāmatu svētki, piedalījās tikai pa divām partijām. Bet nu jau Preiļos ir četri politiķi, nākošajiem svētkiem pieteikušies pieci, aiznākošajiem — seši.

— Svētki prasa lielu organizatorisko darbu, jo programma vienmēr ir daudzveidīga.

— Janvāris un februāris ir sagatavošanās laiks, kad jānoslēdz līgumi, jāatrod nauda, jāpārliecina sponsori, jāveic organizatoriskie darbi. Uz katru vietu, kur paredzēti Grāmatu svētki, braucam divus mēnešus iepriekš, lai par visu vienotos. Izveidojam darba grupu, sadalām pienākumus. Darba grupā parasti strādā bibliotēkas, pašvaldības, kultūras iestāžu, skolu pārstāvji, dažreiz arī nevalstiskās organizācijas. Šis darba grupas veido svētku saturu. Martā sākas svētki, kas turpinās līdz jūnijam, un, piemēram, pašlaik tie notiek katru piektdienu kādā citā Latvijas novadā. Jūnijs un jūlijs ir sagatavošanās periods — intensīva strādāšana, meklēšana, pierādīšana — otrajam pusgadam. Decembra pirmajā piektdienā mums vienmēr ir gada noslēgums, kad sabrauc kopā darba grupas no visiem no-

vadiem un atbalstītāji, kam pasakām paldies. Prieks par daudzajiem brīvprātīgajiem palīgiem, kas dod lielu ieguldījumu svētku norisē.

Atzišos, staigāšana «gar durvīm» Rīgā prasa daudz spēku, bet tos atgūstu, kad sākas svētki. Šogad iepļānoti 20 Grāmatu svētki, Preiļos notika trešie.

— Ko jums pašai nozīmē grāmata?

— Nevaru iedomāties nevienu dienu bez grāmatas. Absolūti neticu tam, ka kādreiz elektroniskais formāts aizvieto papīra formātu. Grāmata ir jātur rokās, ar to var atlaisties gultā, ieritnāties ērtā divāna stūrītī. Tas ir pavisam kas cits, nekā sēdēt pie datora. Man liekas, — grāmata ir ar savu īpašo smaržu, izjūtama ar tausti, tajā ir laba valoda. Gan kā lasītāja, gan rakstotājs cilvēks uzskatu, ka grāmata ir nepārvērtējama.

— Pastāstiet, lūdzu, vairāk par sevi.

— Esmu piedzimis neskartajās zemēs. Tēvs 16 un mamma 18 gadu vecumā kā komjaunieši bija devušies uz jaunapgūstamajām zemēm. Kad es piedzimu, viņi atgriezās. Sākumā dzīvojam Skultē, toreizējā Limbažu rajonā. Vidusskolu esmu beigusi Talsos. Pirmā profesija, ko apguvu, bija pasta operatore un telegrāfiste, pēc tam strādāju dažādos amatos. Vēlāk Latvijas Universitātē studēju žurnālistiku. Daudzus gadus, visu Atmodas laiku, strādāju Latvijas Radio. Pēc tam sāku rakstīt, lai izmantotu uzkrāto bagātīgo faktu materiālu, jo radio ziņām pietika ar pāris minūtēm, bet piedzīvots un redzēts bija daudz.

Mana ģimene ir dzīvojusi visos reģionos, izņemot Latgali. Māte bija laba zootehniķe, kuru pārceļa darbā no vienas saimniecības uz otru pacelt «grīmstošās». Esmu dzīvojusi dažādās vietās, un reizēm pat skumstu par to, ka man nav nevienas konkrētas vietas, par kuru būtu atmiņas kā par

mājām, kur aizritējusi bērnība. Bet no otras puses, — es pazīstu Latviju labāk, nekā daudzi citi. Pašreiz dzīvojam Ikšķilē. Kopā ar vīru Bronislavu esam izaudzinājuši trīs bērnus. Visi pieauguši, katrs atradis savu vietu, kārtīgi strādā. Ansis vada Privatizācijas aģentūru, Aija ir juriste lingviste, zina sešas svešvalodas, intensīvi tulko juridiskos dokumentus Eiropas, Latvijas un starptautiskajām institūcijām. Lauma vada portālu diena.lv.

— Biruta Eglīte — rakstniece. Ko jūs varat pastāstīt par šo nodarbi?

— Esmu sarakstījusi desmit grāmatas, gan romānus, gan dokumentālos darbus. Piemēram, par Skridēm. Vēlāk tā iznāca arī papildinātā versijā. Esmu autore dokumentālai grāmatai par Gunāru Astru. Sarakstīju grāmatu «Kādas spēles noteikumi», kas iekļauta pat augstskolu mācību programmās. Tā ir par sociālās politikas veidošanas tieši pēcatmodas periodā. Tajā laikā es strādāju Latvijas Radio un man bija uzticēta sociālās politikas tēma. Burtiski sēdēju klāt gandrīz katrā ministrijas sanāksmē, redzēju visu procesu. Nevarēju to nepierakstīt. Vēlāk tapa grāmata. Esmu autore vairākiem romāniem, kuri balstās uz īstiem dzīves faktiem, izfantazēts nav neviens. Pēdējā laikā rakstīšanai atrodu laiku tikai naktī. Ceļos augšā pulksten četros un līdz darba dienas sākumam rakstu. Pašlaik top dokumentāls darbs.

— Cilvēki ir tā pieraduši pie Grāmatu svētkiem un daudzveidīgās programmas, ka, piemēram, Preiļos nevar iedomāties bez tiem.

— Tā tas ir visur. Kad sākās krīze, visur «nogrieza» naudu. Bet visā Latvijā nebija neviens novads, kurā grāmatu svētkus izsvītrotu no pasākumu kalendāra, kā tas bija ar citām kultūras aktivitātēm.

Šajos gados esam iepazinusi ārkārtīgi daudz ļoti interesantu cilvēku, un tā ir viena no lielākajām Grāmatu svētku vērtībām, ka «izvelkam» uz reģioniem interesantas personības — literātus, nozaru speciālistus, sportistus, māksliniekus, aktierus, vēstniekus, kas ar savu talantu, darbīgu, dzirkstelīti pozitīvi iespaido cilvēkus, kas varbūt nav tik pārliecināti par sevi.

Nevienā darbavietā neesmu tik ilgi strādājusi, kā veidojot Grāmatu svētkus. Es tiešām esmu ļoti laimīga, jo tā ir sirdslieta.

□□□

Intervija ar Birutu Eglīti notika 28. martā Preiļos Grāmatu svētkos. Bet jau dažas dienas vēlāk — 1. aprīlī Birutai bija jāpiedzīvo nezturami sāpīgs, ass un skaudrs likteņa cirtiens — aizsaules ceļos pēkšņi tika aizsauts viņas mīļotais, uzticamais cilvēks — dzīvesbiedrs, Latgales ļaužu jo īpaši iecienītais radiožurnālists Bronislavs Spridzāns. Vēl Grāmatu svētkos Preiļos viņš bija līdzās Birutai ar smaidu, ar skatienu, ar laiku pateiktu uzmundriņošu vārdu kā droša, stipra aizmugure.

«Novadnieks» izteic līdzjutību Birutai Eglītei šajās neizmērojami dziļajās bēdās. 5. aprīlī Bronislavs Spridzāns tika guldīts zemes klēpī Ikšķilē.

L.Rancāne

“NOVADNIEKS” RIEBIŅU NOVADA GALĒNU PAGASTĀ**Vienīgā bagātība ir pašu stiprie cilvēki**

Galēnos satikto cilvēku apziņā joprojām dzīvas vecās pagasta un rajona teritorijas robežas, un nereti ar zināmu nostaļģiju tiek pieminēti “tie laiki”, kad dzīve pagastā kūsāt kūsājusi un ko nevarot nemaz salīdzināt ar to, kā ir tagad. Šobrīd Galēni ir viens no Riebiņu novada pagastiem, kas atrodas tālāk no centra. Galēnu teritoriālo pārvaldi vada Ināra Trokša. Tiekoties un sarunājoties ar viņu “NOVADNIEKS” arī uzsāk izziņāšanu par pagastā notiekošo.

Galēnu pagastā deklarējušies 897 cilvēki, taču daļa no tiem ir jaunieši, kas šeit uz vietas nedzīvo. Saglabājies divdesmit viens ciemata nosaukums, bet ir arī tādi, kuros vairs palikusi tikai viena zemnieku vai piemājas saimniecība. Kā visur, iedzīvotāju skaits pamazām sarūk. Jaunieši šeit atgriezti tikai tad, ja būtu darbavietas, bet tās ir tikai zemnieku saimniecībās vai pašu nodibinātajos uzņēmumos. Galēnu centrā pašvaldībai brīvu dzīvokļu nav, bet ir vairāki privatizēti dzīvokļi, kuros pastāvīgi neviens nedzīvo.

Pagastā darbojas pamatskola, ir divas pirmsskolas bērnu grupiņas, uz kurām bērni nāk jau no divu gadu vecuma, abās grupiņās kopā mācās vairāk nekā divdesmit bērnu, ja vēl piekaita pamatskolēnus, tad kopējais skaits ir tuvu simtam. Lai gan gadu pirms tam pirmās klases nebija vispār, šogad tā ir nokomplektēta, bet nākamgad skolas gaitas sāks vairāk nekā desmit bērni, tā būs viena no lielākajām klasēm pēdējos gados.

2006. gadā Galēnos tika atklāta moderna sporta zāle, kur joprojām tiek organizētas novada sporta sacensības. Sporta zāle apmeklē ne tikai vietējie cilvēki, bet arī aktīva dzīvesveida piekritēji no Viļāniem. Divus vakarus nedēļā pagasta cilvēki var izmantot izdevību sportot bez maksas, tomēr nevarētu teikt, ka atsauce tam ir milzīga.

Viena no lielākajām problēmām ir ceļu stāvoklis. Pašvaldības ceļi sen nav pieredzējuši kapitālo remontu, tādēļ arī greiderēšana vairs nedod vajadzīgo efektu. Šogad izveidojies līdzekļu uzkrājums no ziemas perioda, ir cerība, ka varēs kādu posmu

pie,labot. Runa nav tikai par pašvaldības ceļiem, problemātiski ir mazie piebraucamie ceļi, kas ir neizbraucami vasarās un neizbrienami ziemās. Pa mazaļiem aizputinātajiem ceļiem cilvēki ziemā nemaz nevar nokļūt līdz pašvaldības iztīrītajiem ceļiem. Cilvēki neizpratnē, kā gan lai nokļūst uz darbu Viļānos, Rēzeknē vai Preiļos, ja nevar tikt no mājas laukā. Rezultātā tie, kuri strādā pilsētās, tur arī dzīvo, izbraukāt nav iespējams.

Galēnos kursē viens reisa autobuss un reizi nedēļā arī novada transports, ar kuru var nokļūt līdz Riebiņiem, tālāk līdz Preiļiem un atpakaļ. Vienīgi Lomu puse ar sabiedrisko transportu nevar nokļūt ne uz Galēniem, ne uz novada centru. Cilvēki izmanto personīgās mašīnas, kooperējas ar kaimiņiem. Skolēnus uz skolu ved novada transports, visi tiek paņemti pie mājām.

Ar Eiropas Savienības līdzfinansējumu sakārtota pagasta ūdenssaimniecība. Iedzīvotāji saņem kvalitatīvu dzeramo ūdeni. Atsevišķa katlumāja šobrīd netiek izmantota, daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās katrs savu dzīvokli apkurina pats. Lai gan joprojām pastāv iespēja pieslēgties centralizētajai apkurei, tikai reālais to izmanto, jo par to ir jāmaksā. Atkritumu apsaimniekošanu nodrošina Daugavpils uzņēmums SIA “Eko Latgale”. Pagasta centrā atkritumus izved divas reizes mēnesī, bet laukos vienu reizi mēnesī. Problemātiska ir lielgabaru atkritumu izvešana, tie būtu jāsavāc vienkopus, bet par to cilvēkiem ir grūti vienoties. Atkritumu šķirošanas iespēju pagaidām nav, jo attāluma dēļ pārāk lielas ir izvešanas iz-

maksas. Pagasta cilvēkiem ir iespēja no sadzīves atkritumiem atbrīvoties civilizētā veidā, ja tikai netrūkst vēlēšanās to darīt.

Galēnos ir sava bibliotēka, kur cilvēkiem ir pieejamas ne tikai grāmatas, bet arī internets. Vienīgais laikraksts, ko var atļauties abonēt, ir “Novadnieks”, bet šogad pirmo reizi abonēti arī dažādi žurnāli. Pagastā ir izdevies saglabāt savu pasta nozaļu.

Investori interesēti par pagastu nav izrādījuši, tā arī neizdevās atrast pircēju Galēnu muižai. Pašiem vietējiem nav īpaši veicies ar netradicionālās lauksaimniecības attīstīšanu. Bija mēģinājums nodarboties ar siera ražošanu, bet daudzās prasības ir grūti izpildāmas. Var izaudzēt vai saražot produkciju, bet tālu jātransportē, un rezultātā realizācija vairs neatmaksājas. Aktivākie gan iesaistās biedrības “Preiļu rajona partnerība” aktivitātēs.

Iedzīvotāju iniciatīvas grupas iesaistās sabiedriskajā dzīvē un raksta projektus, lai saņemtu līdzfinansējumu savu ideju realizēšanai. Ar iedzīvotāju iniciatīvu tika labiekārtota Irbīšu avota apkārtnē un izveidota izziņas taka.

Galēnu pagasta balsts un attīstības veicinātāji ir vietējie zemnieki, kuri cīnās saviem spēkiem. Pagastā ir attīstīta piena lopkopība, mazāk nodarbojas ar graudaugu audzēšanu, jo trūkst lielu vienlaidus zemes platību. Kā vienas no darbīgākajām zemnieku saimniecībām var minēt “Strautiņus”, “Straumēnus”, “Diķmalu”, Gribolvas ciemā veiksmīgi saimnieko “Gribolva”, “Upmalu mājas”, “Liepas”, “Akmentiņi”, pagastā ir daudz veiksmīgu piemājas saimniecību. Ar graudkopību nodarbojas zem-

● Galēnu teritoriālās pārvaldes vadītāja Ināra Trokša akcentē, ka tagad pagasta dzīvē viss atkarīgs no vietējo cilvēku entuziasma, un Galēnos aizrautīgu cilvēku netrūkst.

nieku saimniecība “Vairogs”.

Reizēm nelōģiska šķiet iepirkumu veikšanas sistēma, kas liedz vietējiem ražotājiem sniegt pakalpojumus savā pagastā. Skolēnu ēdināšanas pakalpojumam noteiktas vietējiem zemniekiem grūti izpildāmas prasības. Lai arī darbojas vietējais šķeldas ražotājs, šķeldas skolas apkurināšanai tiek vesta no tālienes.

Ļoti aktuāla ir sociālā problēma. Algotu pagaidu sabiedrisko darbu programmā lielākoties iesaistās cilvēki, kuri neko tā īsti darīt neprot un arī necenšas, ja kāds nestāv klāt un nekontrolē, tāda paspējusi izaugt arī jaunā paaudze. Arī nokļūšana līdz centram no attālākām vietām šiem cilvēkiem ir problēma, tādēļ cenšas iedot darbu tuvāk dzīvesvietai, piemēram, sakopt ceļmalas. Rezultātā iznāk, ka tieši sabiedrisko darbu strādniekiem tiek velūta lielākā teritoriālās pārvaldes uzmanība un laiks, kas būtībā tiek atrauts citām norisēm pagastā.

Pagastā darbojas sociālo dzīvokļu māja “Rudenāji”, kur nokļūst grūtībās nonākuši cilvēki

no visa novada, ar viņiem strādā sociālie aprūpētāji. Iemītniekiem nav jāsedz komunālie maksājumi, bet viss pārējais, arī ārstēšanās, jāpmaksā pašiem. Vairumam šeit nonākušo pensijas ir ļoti mazas, bet tas nav iemesls, lai atteiktos no grādīgajiem dzērieniem, tādēļ pensiju saņemšanas dienās bieži vien nepieciešama kārtbnieka palīdzība.

Ja agrāk pagastā pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa (GMI) nodrošināšanai pieprasīja ļoti maz, tagad cilvēki ir aptvēruši, ka strādāt par minimālo algu ir neizdevīgāk, nekā saņemt GMI. Pabalsta saņēmēji uzskata, ka nāk pēc darba algas, ka viņiem viss tāpat pienākas, motivācija meklēt darbu ir pilnīgi un galīgi zudusi. Diemžēl tāda ir reālā situācija. Sabiedrībā faktiski vairs nav stabila vidusslāņa, izveidojusies plaša starp cilvēkiem, kas atrodas vai nu sabiedrības augšgalā vai pašā lejā. Tie, kuri šeit nav atraduši savu vietu dzīvē, iekrājuši parādsaistības, dodas uz ārzemēm, kur strādā, iedzīvojas un neplāno atgriezties

“Dzīvojot no mazumiņa”, top lielas lietas

Riebiņu novada pašvaldības Roberta Mūka Galēnu muzejs iekārtots vienā no Līvānu tipa mājām pagasta centrā. Šāds muzejs Galēnos izveidots, pateicoties Martas Bindukas iniciatīvai. Caur Roberta Mūka dzīvesstāstu postmodernisma laikmetā tiek atgādināts par patiesajām vērtībām, ko veido tikai pagājušajam gadsimtam un lielām personībām piemītošā attieksme pret savu dzimto zemi, darbu, līdzcilvēkiem. Šis muzejs ir labākā vieta, kur skolēniem apgūt trimdas literatūru.

→ Roberts Mūks (īstajā vārdā Roberts Avens; 1923–2006) ir Galēnu pagastā dzimis dzejnieks, filozofs, zinātnu doktors, kura darbi tulkoti daudzās valodās un joprojām tiek pārizdoti Amerikā. Roberts Mūks aizrāvēs ar Austrumu reliģijām, atradis kopīgo katolicismā un budismā, kur sevišķi tuva viņam kļuvusi reinkarnācijas ideja jeb uzskats,

ka dzīve ar nāvi nebeidzas un ir iespēja pārdzīvēt nākamajā dzīvē. Garajos trimdas gados viņš Amerikā nespēja iedzīvoties. Atmodas laikā atbrauca uz Latviju, un, Pēteru Laķu aicināts, sāka pāsniegt tikko nodibinātajā Latvijas Kultūras akadēmijā. Latgāliešu valoda visu mūžu viņam ir bijusi saziņas valoda ģimenē, latgaliski uzrakstīti arī daži dzejoļi.

Lai arī Roberts Mūks Galēnos dzīvoja tikai pirmos piecus savas dzīves gadus, pateicoties Martas Bindukas iniciatīvai, mūža nogalē viņš varēja justies gaidīts dzimtajā pusē. Galēnu bērniem bija tā laime tikties un iepazīties ar izcilo personību, viesoties pie viņa Rīgā. Muzeju Galēnos, kavējoties atmiņās, joprojām apmeklē bijušie studenti.

Muzejā iekārtota izstāžu telpa, kas ieintrigē par Roberta Mūka personību tos, kuri par viņu dzird pirmo reizi, un atgādina nozīmīgos 20. gadsimta kultūrvēstures faktus tiem, kuri par visu jau ir lietas kursā. Dažādas piemiņas lietas muzejam atdā-

vinājusi Roberta Mūka sieva Elza, kura mūža nogalē pārcēlās uz dzīvi pie bērniem Amerikā. Apskatāma Roberta Mūka pipju kolekcija un pipju glabāšanas somiņa, no kuras filozofs nešķīrās pat Triju Zvaigžņu ordeņa saņemšanas svinīgajā pasākumā, budistu lūgšanu rats un Budas figūriņas, trimdā sakrātie latviskie suvenīri, dažādi dokumenti un apbalvojumi. Atsevišķā telpā iekārtots Mūka darba kabinets ar autentisku no Amerikas atvestu rakstāmgaldū.

Muzejā patlaban aplūkojama atsevišķa ekspozīcija, kas veltīta pagasta stiprājam dzimtajam Sondoriem un Meikulāniem. Izstādītas dzimtas relikvijas, mīļas piemiņas lietas, bet pasākumā ģimenes prezentēs savu dzimtas koku.

Muzejpedagoģiski pasākumi tiek rīkoti mūžizglītības projektu ietvaros, un nodarbībās pulcējas pat līdz trīsdesmit cilvēkiem. Piemēram, viena no nodarbību tēmām ir par laiku, liekot aizdomāties par laiku kā vērtību,

laika ritēm. Cilvēkiem ir svarīgi sanākt kopā un dalīties rosinošās pārdomās. Ik gadus janvārī notiek konkurss 2.-12. klašu Latvijai skolēniem, un tam ir liela atsauce. Skolēni iesniedz gan rakstu darbus, gan vizuālās mākslas darbus, kam par iedvesmu kalpo Roberta Mūka dzejas rindas.

Šī gada martā muzeju apmeklēja akreditācijas komisija. Muzeja akreditācija ir nepieciešama, lai autentiskie un unikālie materiāli nonāktu valsts aizsardzībā. Lai izpildītu akreditācijas komisijas prasības, būs vajadzīgi līdzekļi telpu remontam, drošības uzlabošanai.

Viena no Roberta Mūka sentencēm ir “dzīvot no mazumiņa”. Muzejā aplūkojamās un pat rokās paturamās R. Mūka pipes un citas piemiņas lietas kultūrvēstures entuziastiem var radīt katarsi. Ja arī nē, sajūtoties patērētāju kultūras nogurdināties, ir vērts šeit atbraukt, pakāvēties un veldzēties Martas Bindukas aizrautīgajā stāstījumā.

● Roberta Mūka Galēnu muzeja izveidošanas iniciatore Marta Binduka. Viņai rokās slavenā dzejnieka pipe.

“Manas mājas ir darba kabinetā”

Pasaules Veselības dienas priekšvakarā “Novadnieks” ciemojās pie Riebiņu novada deputātes, Galēnu ģimenes ārstes MARGARITAS KROLES, kurai rūp ne tikai pacientu veselība, bet arī viņu domas un vajadzības, kas palīdz pieņemt iedzīvotājiem labvēlīgus lēmumus, darbojoties kā Riebiņu novada domes deputātei. Viņa pati aizraujas ar ziedu gleznošanu un raksta dzeju, bet pārdomas viņai rodas, ieklausoties vietējo ļaužu gudrībā.

— Vai primārā medicīnas aprūpe ir labi pieejama visiem lauku cilvēkiem?

— Tā ir sāpīga problēma visā valstī. Es sniedzu valsts garantētos primārās veselības aprūpes pakalpojumus. Lai saņemtu sekundāro medicīnisko aprūpi, tas ir, dažādi speciālisti vai izmeklējumi, nav pietiekoši valsts kvotu un līdz ar to pacientiem nākas gaidīt vai nu ļoti garās rindās uz konkrētiem izmeklējumiem vai arī maksāt. Šis jautājums neatšķiras ne pilsētniekiem, ne lauciniekiem. Strādājošie cilvēki maksā nodokļus, un pēc tam viņiem atkal jāmaksā. Tas ir skumīgi. Es domāju, ka šis jautājums saasinās ar katru gadu vairāk.

Tieši Galēnos ar primārās veselības aprūpes pieejamību viss ir kārtībā. Mēs strādājam ar pierakstu sistēmu. Pieraksti nav gari, parasti otrajā vai trešajā dienā. Ja nepieciešams, pielāgojos pacientam un strādāju arī ārpus pieņemšanas laika.

Sabiedrība diemžēl ir tendēta uz negatīvo, bet, ja mēs sākam ar pacientu analizēt, vai tas tā ir, izrādās, ka viņš nav zvanījis, nav interesējies. Negatīvais pār mūsu lūpām plūst ļoti viegli, ir daudz grūtāk par kādu cilvēku vai norisēm pateikt pozitīvo. Pateikt, ka mūsu pagastā ir laba pagasta pārvalde, kultūras dzīve nav apstākusi, mēs priecājamies, ka varam izveidot mūsu novadnieka Roberta Mūka muzeju, ka mēs varam būt arī garīgi aprūpēti, jo mums ir baznīca. Runājam ar pacientiem, izrādās, ka nav tik slikti. Bieži tas ir mūsu rakstura īpašības, bieži tas ir varbūt pamatotu iemeslu dēļ, bet, ja cilvēks vēlas, ir iespējas tikt pie ģimenes ārsta un saņemt nosūtījumus.

— Kā saglabāt kvalitatīvu

● “Nevar novilkt robežu starp ārstu un pacientu. Šeit viņi man kļuvi par draugiem, domubiedriem, dvēseļu līdziniekiem un arī viens otrs pacients ir kļuvis par atbalsta plecu ārstam,” atklāj Galēnu pagasta ģimenes ārste un sava novada patriote Margarita Krole.

veselības aprūpi laukos?

— Esmu domājusi, ka novadā jābūt medicīniskās aprūpes koncepcijai. Medicīniskā aprūpe nav pašvaldības funkcija, tā ir valsts funkcija, un tomēr, lai piesaistītu laukiem speciālistus, lai mazās iestādes varētu darboties atbilstoši mūsdienu prasībām, kaut kāda artava ir jāsaņem arī no novada.

Lauku ģimenes ārstu medicīnas asociācijā strādājām pie tā, lai ieviestu koeficienta sistēmu: jo tālāk prakse atrodas no Rīgas vai tālāk no novada centra, jo lielāks piemaksu koeficients, jo nav cita mehānisma, kā ilgstoši piesaistīt laukiem speciālistus. Gudras pašvaldības, kurām rūp viņu iedzīvotāju veselība, aprūpe, kā dzīvo savs ārsts, ir šo funkciju nevis tieši pārņēmušas, bet gādā, lai valsts garantēto pakalpojumu varētu saņemt tuvāk iedzīvotājam.

— Vai Galēnos darbojas sava aptieka?

— Problēma, kas mani sāpina, ir Galēnu aptieka, kas pašreiz ir likvidācijas procesā, jo neatrodas telpas. Aptieka, tāpat kā doktorāts, šeit ir viens no vecākajiem

Latgales pusē. Cilvēki atbrauc uz ārsta praksi ar autobusu un mēģina tajā pašā dienā iegādāties zāles, nereti aiziet uz aptieku, sapērk injekcijas, sistēmas, tajā pašā dienā mēs viņiem veicam procedūru, cilvēki atgriežas mājās saņēmuši pirmās injekcijas un arī bez sāpēm. Tagad pati būtība tiks izjaukta. Es domāju par ārsta prakses lietderību Galēnos. Ja cilvēks 10-15 km atbrauc pie ārsta, saņem receptes un novēlējumus veseloties, ar to ir par maz. Viņam droši vien vēl kaut kur 20-25 km attālumā jābrauc pēc zālēm.

Galēni ir īpašs pagasts, man patika, ka pirms divdesmit gadiem šeit bija grāmatu veikals, sava degvielas uzpildes stacija, informācijas centrs. Lai cik lieli esam optimisti, diemžēl pakalpojumu pieejamība un infrastruktūras pakalpojumi iet mazumā.

— Kā jūs redzat mazo lauku novadu attīstību nākotnē?

— Es daudz par to esmu domājusi. Mans atskaites punkts ir divdesmit gadi atpakaļ un pašreiz. Pats galvenais, ka cilvēku kļūst mazāk.

Šeit mums ir labi, mums ir sko-

la, mums ir sporta zāle, mums ir pagasts un tautas nams, ārsta prakse, pasta nodaļa, garīgais centrs baznīca, parks, mēs varam dzīvot ļoti labi kā maza, skaista vācu mazpilsēta. Galēni varētu būt labs paraugs. Vesturiskās tradīcijas šeit ir bijušas īpaši skaistas. Augstu ticis vērtēts galēniešu darba tikums, Vidsmuižas cilvēks vienmēr bijis agrā rīta cilvēks, ir pat teiciens “tu strādā kā vidsmuizietis, jau no četriem sāk skandināt”. Darba tikums vēl nav zudis. Galēnieši ir inteligenti ļaudis. Mēs esam pieklusināti, mēs neesam skaļi, arišķīgi. Folklorā šeit ir vienmēr bijusi cieņa, senās amatu prasmes. Ir daudz jaunu jaunu ģimēnišu un arī zemnieku ģimēnišu ar skaistām tradīcijām. Redzu, ka var skaisti un labi dzīvot. Negatīvais tomēr ar laiku pazūd.

— Kur jūs smēlaties spēku?

— Medicīnā esmu nostrādājusi četrdesmit gadus, sava rutina ir nākusi līdzī. Esmu rīta cilvēks, dzīvoju vienu stāvu virs ārsta prakses, mans skats vērst uz Galēnu parku, katru dienu rīta kafijas laikā skatos, kā mainās parks. Tas mani spārno, ka dzīve

iet, ka dzīvi jābaida, jājūz katru dienu.

Rīta agrumā parasti top kāds dzejolis. Darbojos Viļānu bibliotēkas radošajā kopā “Atļaujies ienākt”, mums ir literārie vakari kopā ar citiem Latgales dzejniekiem, lasām savus dzejoļus. Tas man dod spēku mēnesim, lai tiktos vēlreiz.

Kad ir pavissam drūmi vai arī ļoti priecīgi, tveros pie otas un mēģinu gleznot. Pamatā gleznoju ziedus. Sarīkoju izstādi Dekšārēs un Viļānos, bija patīkami tikties ar izstādes apmeklētājiem, redzēt savas gleznas kopā ar dzejoļiem.

Ļoti labi, ka mums šeit ir baznīca, jo bez Dieva varas, bez Dieva gudrības nekā nenotiek. Izšķirīgos brīžos mums ir jāgriežas pie visvarenā spēka, lai Viņš pačukst priekšā, kā būtu jādara. Un arī grūtos brīžos varam pie Viņa griezties, tas nav psihoanalītiķis un nemaksā ne santīma, bet palīdz pārvērtēt savu rīcību, savas problēmas un atgriezties jau pavissam citā kvalitātē.

— 7. aprīlī tika atzīmēta Pasaules Veselības diena. Vai reizēm nav tā, ka vairāk koncentrējamies uz slimībām, to ārstēšanu, bet mazāk rūpju veltām veselībai un tās saglabāšanai?

— Ārsti tiek mācīti, kā pārvarēt slimības. Vispasaules Veselības dienas ir vajadzīgas. Tās norit tematiski: sirds veselība, AIDS profilakse, krūšu vēža pāsākumi, pret urbanizācijas slimībām. Tās ir vajadzīgas un liek aizdomāties, ka veselība ir vērtība, ka mums pašiem jādomā, kā viņu saglabāt. Ne ārstam, ne kāds cits nedomās, kā tev saglabāt veselību. Ir daudz informācijas, tikai jāprot atšķirt patiesās vērtības no imitācijām.

Katram pacientam ir jānāk pie sava ģimenes ārsta, jo, ja mēs esam izvēlējušies šo profesiju un mācījušies daudzus gadus, ne naudas dēļ to esam darījuši, bet tas ir bijis mūsu aicinājums. Šeit, darba kabinetā, ir manas mājas, varbūt pat vairāk nekā vienu stāvu augstāk. Lai būtu starp pacientiem un ārstiem satiecība, savstarpējā cieņa, uzticēšanās, tad mēs dzīvosim savstarpējā saskaņā, emocionāli veselīgākā vidē, kas mums ļaus redzēt skaistumu, saglabāt savu veselību, dot prieku ģimenei un līdzcīvēkiem.

Visiem ir vieta radošām izpausmēm

Galēnu pagasta kultūras dzīve balstās gandrīz piecdesmit radošu cilvēku vēlmē sanākt kopā un radīt svētkus sev un citiem, atvēlot tam brīvo laiku un savus līdzekļus. Galēni arī ārpus sava pagasta robežām zināmi ar stabiliem, tradīcijām bagātiem pašdarbnieku kolektīviem.

Galēnu kultūras nama vadītāja Anna Vanaga stāsta, ka pamazām atgriežas interese par pasākumiem kultūras namā, kas pirms dažiem gadiem uz remonta laiku bija slēgta. Vislabāk apmeklētas ir vietējās teātra trupas izrādes, tautas deju kolektīvu sadancis, dažādu žanru deju festivāls, Ziemassvētku koncerti. Balles un diskotēkas tiek apmeklētas mazāk, jo liela daļa jaunatnes dzīvo citur, tādēļ biežāk tiek rīkoti koncerti, kas saistoši visām paaudzēm.

Folkloras kopa “Vidsmuiža” jau trīsdesmit gadus ir Galēnu zīmols. Par dziedātāju trūkumu arī tagad nevar sūdzēties, nesen pievienojušies deviņi jaunieši, daļa no viņiem nāk uz mēģinājumiem līdzīgi saviem vecākiem, un te jau var runāt par tradīcijas pārmantojamību. Kultūras mantojums tiek saglabāts un vecmāmiņu iedziedātās dziesmas nav aizmirstas. Folkloras kopa sāks gatavoties starptautiskā folkloras festivāla “Baltica” skatei, kas notiks nākamgad, tēmai “Mantojums” tiek gatavotas pašu iedziedātās dziesmas.

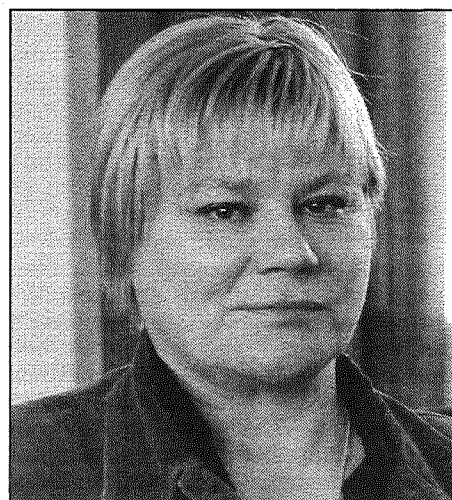
Tas, ka Galēnu pašdarbnieku teātra grupas kodolu veido trīspadsmit cilvēki, ir vadītājas un režisores Valentīnas Bogdanovas nopelns, kura spēj motivēt un aizraut. Valentīna Bogdanova lugas savām izrādēm sacer pati. Uzvedumi tiek atzīti par perfektiem, un skatītājiem ļoti patīk.

Galēniešu viesizrādes ir bijušas skatāmas Aizkalnē, Vanagos, Riebiņos.

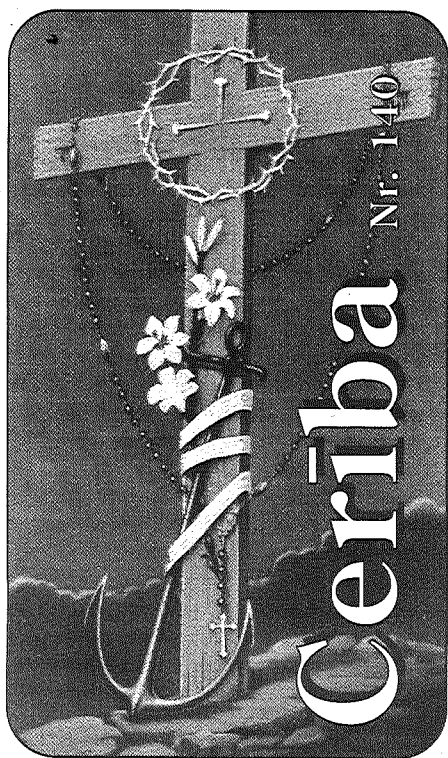
Lai arī ideja dzīva jau desmit gadus atpakaļ, beidzot Galēnos ir savs vidējās paaudzes tautas deju kolektīvs “Amizieris”, kas tika nodibināts, pateicoties Ilzes un Andra Kudiņu iniciatīvai. Puišu ir mazāk, bet dejojot gribošām meitenēm pat veidojas konkurence.

Ar panākumiem skatēs startē sieviešu vokālais ansamblis “Gaismeņa”, kas darbojas vienpadsmito gadu. Ansambļa vadītāja Biruta Mežatuča ir Latvijas Nacionālās operas kora māksliniece.

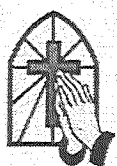
Jācer, ka izdosies īstenot loloto sapni par viriešu vokālo ansambli, jo viri ar labām balsīm ir, un Galēnu kultūras dzīve kļūst vēl bagātāka, saka kultūras nama vadītāja Anna Vanaga.

● Galēnu kultūras nama vadītāja Anna Vanaga stāsta, ka Galēnos tiek rīkoti pasākumi, kas pulcē visas paaudzes.

Cerība Nr. 140

Lūgšana

Noslauki savu bērnu asaras, Kungs Jēzu. Mierini tos, kas stāv pie kapa, bet neuzdrošinās tajā ieiet, lai pārliecinātos — kaps ir tukšs!

Lai mēs tuvojamies Tev, Kungs. Lai mēs nevairāties no Tevis ciešanās un pat nāvē ne. Jo tad mēs iepazīsim arī Tavas augšāmcelšanās spēku. Mēs satiksim Tevi, Uzvarētāj, kā Tevi satika Marija Magdalēna. Un kopā ar eņģeļiem mēs Tevi apliecināsim pasaulei: «Meklējiet starp dzīvajiem!»

Lai mēs pamanām Tavu klātbūtni arī šodien, kad Tu mūs uzrunā — cilvēkos, ko satiekam, tajā, ko piedzīvojam, un arī tajā, ko vēl gaidām. Tava apredzība ir visuvarena, Kungs. Stiprini mūsu ticību tam!

Apliecinī to no jauna, Kungs, — Tu esi klātesošs mūsu dzīvē. Tu esi mūsos, lai mēs būtu Tevi. Vienoti ar Dievu virs šīs zemes, lai tādi paliktu arī mūžīgajā mīlestībā, mūžīgās dzīves valstībā Debesīs.

Amen

Mūžībā aizgājis priesteris Romualds Latkovskis

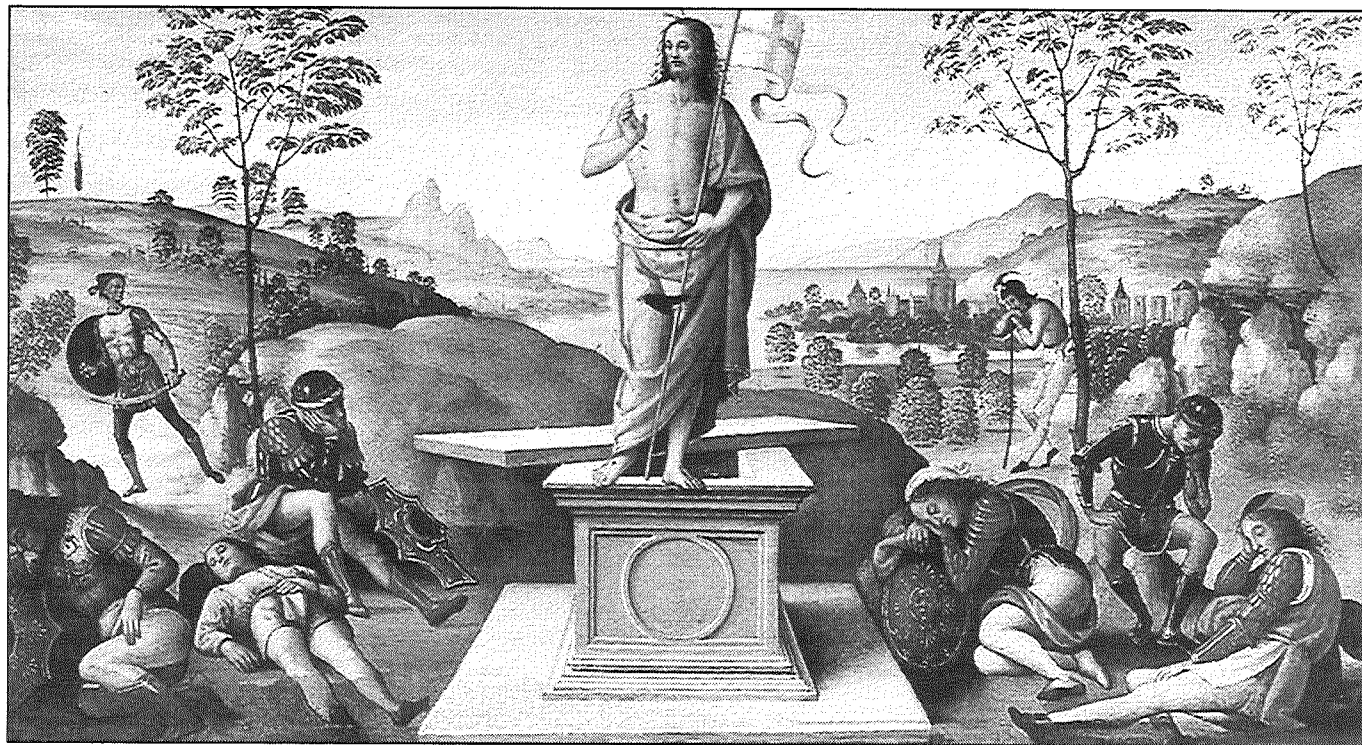
29. martā pēc ilgstošas un smagas slimības 74 gadu vecumā miris Liepājas diecēzes emeritētais priesteris Romualds Latkovskis.

Priesteris Romualds Latkovskis dzimis 1939. gada 1. jūnijā. Iestājies garīgajā seminārā 1958. gadā un iesvētīts par priesteri 1967. gada 21. maijā Rīgas svētā Jēkaba katedrālē. Viņu iesvētīja bīskaps Juliāns Vairods. Primīcijas dievkalpojums notiks 1967. gada 18. jūnijā Varakļānu draudzē.

Priesteris Romualds Latkovskis no 1967. līdz 1972. gadam kalpoja Krāslavas draudzē par vikāru, no 1971. gada apkalpoja arī Borovku. No 1972. līdz 1983. gadam bija Eglaines un Grendzes draudžu prāvests, bet no 1983. līdz 1984. gadam — Gudenieku draudzes prāvests. No 1984. līdz 1985. gadam bija Saldus, Vecpils, Lēnu un Vaiņodes draudžu prāvests. Pirms pensionēšanās 2000. gada martā — Aizputes, Vecpils, Lēnu un Vaiņodes draudžu prāvests.

Mūžīgo mieru dod viņam, Kungs, un mūžīgā gaisma lai spīd viņam!

Diena, ko Kungs mums devis

● Pjetro Perudžino „Augšāmcelšanās”.

Lieldienas — šī ir tā diena, ko Kungs mums ir devis priekam un liksmībai! Lieldienu liturģija ar prieku nepārtraukti dzied šos vārdus. Patiesām aizkustinošs ir šis sauciens, kas atskan Baznīcā. Tikai Kungs varēja mums varēja sagādāt tādu dienu. Šī ir dzīvības diena, jaunas dzīves diena, diena, kad dzīvība uzvar nāvi, diena, kas ievada mūs mūžīgajā dzīvē.

Visas mūsu dienas bez Lieldienām ir bezjēdzīgas un tukšas, tās ir tikai tukša ilūzija.

Evanģēlijs iesākas ar zīmīgiem vārdiem: nākošajā dienā pēc sabata. Šajā dienā pasaulei tika pasludināta augšāmcelšanās. Diena pēc sabata ir kļuvusi par cerības zīmi pasaulei, jaunas radīšanas sākums, jaunas nedēļas sākums. Šī diena ir kļuvusi par nemirstības, drošas uzvaras, nebeidzama prieka simbolu, tā ir Kunga diena, tā ir svētdiena.

Marija Magdalēna agrī no rīta, kamēr bija vēl tumšs, atnāca pie Kristus kapa. Nav tik svarīga šajā brīdī šīs sievietes identitāte. Pār vienu esam droši — tā bija sieviete, kura vēlēja labu Jēzum. Fakts ir tas, ka pašā rīta agrumā, kad vēl ir tumšs, viņa dodas pie kapa. Tas mums atklāj, ka viņa pārdzīvo Jēzus ciešanas un nāvi.

Kad viņa atrod kapu tukšu, dodas pie Pētera un Jāņa. Marijas Magdalēnas vēsts ir skaidra: Kungs ir paņēmts no

kapa, un mēs nezinām, kur Viņš ir nolikts!

Kad mīl, tad daudz nerunā, uzreiz skar būtisko. Marijai ir tikai viena problēma, tikai viena vēlēšanās — atrast savu Kunga miesu. Marija lieto terminu Kungs, ko pirmie kristieši attiecināja uz augšāmcelto Jēzu. Marija nemīl Jēzu ar dabisku, cilvēcisku mīlestību. Viņai Jēzus ir Kungs. Viņa grib atrast savu Kungu, savas dzīves Kungu, mūžīgās dzīves Kungu, viņu, kas ir Dzīvība, jo ir Ceļš un Patiesība. Vēlos nedaudz apstāties pie vārda skriet, kurš divas reizes atkārtojis evaņģēlijā. Skrējieni ir cerību, ilgu un mīlestības zīme. Varbūt arī mums vajag iemācīties vairāk skriet. Skriet uz kapa pusi, kurš uz visiem laikiem ir tukšs. Nāve ir aizbēgusi un to vairs nevar atrast.

Kas ir dīvaini, ka šodien Lieldienās evaņģēlijs nerunā nemaz par augšāmcelšanās notikumu, pat nepiemin augšāmcelšanās Jēzus parādīšanos, tikai par tukšā kapa pieredzi. Vai ar to pietiek mūsu ticībai? Vai tas nav par maz? Apustulis Jānis raksta, ka mācekļi, kuru Jēzus mīlēja, iegāja iekšā un redzēja, un ieticēja. Ko viņš tādu īpašu ieraudzīja, ka ticēja?

Noliktos audeklus un sviedrautu, kas bija uz Viņa galvas, noliktu nevis kopā ar audekliem, bet atsevišķi satītu vienā vietā, viņš redzēja noslēpuma zīmes, neredzot pašu noslēpumu. Tas ir aicinājums caur redzēto ieiet augšāmcelšanās noslēpumā.

Mācība ir šī: ar pasauli vien mums ne-

pietiek, mēs esam radīti augšāmcelšanai, bet jau pasaule, redzamais mums stāsta par neredzamo.

Noslēpums ir iegājis vēsturē un to pilnībā pārveidojis. Dievs svaidīja Svētajā Garā un spēkā Jēzu no Nācaretes, kas staigāja, labu darīdams un dziedinādams visus.

Viņu tad nonāvēja, pakarot krusta kokā. Cilvēks pretojas noslēpumam, kas sevi atklāj, kas sevi atklāj kā mīlestība. Bet Dievs viņu augšāmcelā! Tā ir kristīgās vēsts sirds. Pēteris mums atgādina arī šīs augšāmcelšanās reālistu: mēs kopā ar Viņu ēdām un dzērām pēc Viņa augšāmcelšanās no mironiem. Tā ir konkrēta lieta, kas ir ienākusi mūsu vēsturē, tas ir fakts, notikums, kurš izmainīja vēsturi un cilvēku likteni.

Tas iesaista un pārmaina visu cilvēku, ne tikai dvēseli, bet arī miesu, jo tā ir aicināta uz augšāmcelšanos, uz mūžīgo dzīvi, nemirstību. Kristus augšāmcelšanās ir pamats, uz kuru balstās ikviens cilvēka lielums un cieņa.

Šajā sakarā Gregors no Nazianses raksta: Aizdegsim gaismu šajā svētku dienā. Apskausim viens otru. Vakar biju krustā piekalts kopā ar Kristu, vakar miru kopā ar Viņu, šodien mēs abi kopā tiekam dzīvināti. Vakar biju kopā ar Kristu āplabāts, šodien es un Viņš augšāmcelamies. Izvēle ir tavās rokās — vai palikt kapā, vai kopā ar Kungu Augšāmcelties!

Priesteris J.Zarāns

Jēzus nekad nepagurst piedot

Kristus Augšāmcelšanās svētkos visā pasaulē atskan brīnišķīga vēsts: nāve ir uzvarēta, grēks ir piedots, ļaunums zaudējis savu varu pār cilvēku. Tāpēc kristieši jau no pirmajiem gadsimtiem Lieldienas uzskata par vissvarīgākajiem ticības svētkiem.

Dievs mums ir devis visu, bet mums bieži trūkst patiesas ticības Viņam. Mēs cītīgi mācāmies, studējam, strādājam, kārtojam daudzas lietas. Mūsu dienas ir pozitīvi piepildītas un tomēr sirds dziļumos mēs sajūtam tukšumu un vilšanos. Ko tādās situācijās mēs darām? Visbiežāk vairojam darbu klāstu, salīdzinām sevi ar citiem, meklējam dažādas izklaides un piedzīvojumus. Taču arī tas nepalīdz. Šis

tukšums nozīmē, ka mūsu sirdīm trūkst Dieva. Un tikai tad, kad mēs to sapratīsim, mēs spēsim atzīt neapstrīdamo patiesību: mums visiem nepieciešams Dievs — Viņa palīdzība, Viņa spēks, Viņa svētība, Viņa žēlsirdība, Viņa piedošana.

Pāvests Francisks vairākkārt ir teicis: „Dievs nekad nepagurst piedot! Tie esam mēs, kas pagurstam lūgt Viņam piedošānu.” Augšāmcelties Jēzus var pārveidot tikai tā cilvēka dzīvi, kas ar ticību Viņu pieņem un lūdz Viņa palīdzību. Kristus uzvarēja ļauno pilnīgā un galīgā veidā, — mūsu uzdevums ir pieņemt šo uzvaru savā dzīvē un ļaut, lai Viņa žēlsirdīgā mīlestība izmaina to, kas mūsos ir ļauns, un to, kas sāpina un sagādā ciešanas citiem.

Lieldienu laikā mēs satiekoties viens

otram sakām: *Kristus ir augšāmcelties!* Un atbildam: *Patiesi augšāmcelties!* Sirdsīgi sveicam Kristus Augšāmcelšanās svētkos un novēlam, lai prieks, ko dod ticība dzīvajam Jēzum, piepildītu katru jūsu dienu un būtu par sirdsmiera un laimes avotu!

Dekāns Aleksandrs Madelāns,
Daugavpils Svētā Pētera Kēdēs draudzes prāvests

Priesteris Juris Mukāns,
Daugavpils Dievmātes draudzes prāvests

Priesteris Andris Ševels MIC,
Daugavpils Jēzus Sirds draudzes prāvests

BEZ KALPOŠANAS DIEVAM NEVAR ATRISINĀT DZĪVES PROBLĒMAS.

Viela pārdomām Lielajā Ceturtdienā

Gatavojoties pāvesta Jāņa XXIII kanonizācijai, piedāvājam iepazīt šo pāvestu tuvāk. Andželo Džuzepe Ronkali, nākamais Jānis XXIII, ir dzimis 1881. gadā un kopš pusaudža gadiem, kad bija iestājies Mazajā Seminārā, rakstīja garīgo dienasgrāmatu, ko pēc viņa nāves izdeva ar nosaukumu „Dvēseles dienasgrāmata” (oriģinālnosaukums itāliešu valodā „Il Giornale dell'anima”). Tajā ir atspoguļoti jaunieša Džuzepes centieni „augt svētumā”, kas nemītējās arī pēc ievēlēšanas pāvesta kalpojumā. Pasaulē šis izdevums pieder pie garīgās literatūras klasikas, kas diemžēl vēl nav pieredzējusi izdevumu latviešu valodā. Piedāvājam lasītājiem dažus izvilkumus, kuros ir

redzama pāvesta svētā mīlestība uz Jēzus Sirdi, apslēpto Vissvētākajā Sakramentā, kura iedibināšanu mēs pieminam Lieldienu laika Lielajā Ceturtdienā.

„Ak, Jēzu Vissvētajā Sakramentā, es vēlos būt papildīts ar mīlestību uz Tevi, lai es esmu vienots ar Tevi, lai mana sirds ir tuvu Tavējai. Es vēlos būt līdzīgs apustuļiem Jānim. Ak, Rožukrona Marija, lai es esmu sakopots, kad lūdzos Tavās lūgšanas, piesaisti mani ar savu rožukroni Tavam Dēlam Vissvētākajā Sakramentā. Lai ir slavēts Jēzus, mana mīlestība...”

„Lai es būtu tālāk no grēka un neattālinātos no Viņa, Dievs deva man dievbijību uz Jēzu Vissvētākajā Sakramentā. Mana dzīve ir veltīta tam, lai pavadītu to gaismas staros, kuri mirdz no taber-

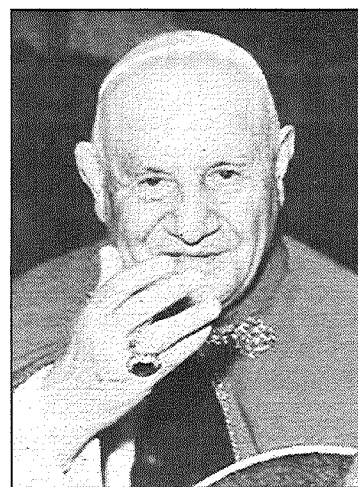
nakula, kur ir Vissvētā Jēzus Sirds, tai es uztīcu risināt visas manas raizes.”

„Šodien ir Lielā Ceturtdiena, Jēzus Sirds un arī viņa mīlestības derības lielā diena! (...) Viņš ļauj man aizvien skaidrāk saprast, ka Viņš vēlas, lai es mīlētu Viņu ar īpašu Vissvētākā Sakramenta godināšanu. Vissvētākā Sakramenta priekšā man pastāvīgi jāaplicina manī vienmēr dzīvo vēlmi dzīvot tikai Jēzus dēļ, pateikties par žēlastību, ka tiku pasargāts no tik daudziem grēkiem, kurus bez Viņa palīdzības es noteikti būtu izdarījis. Vai es varu palikt vienaldzīgs uz šo dievišķo aicinājumu? (...)”

„Katrreiz, kad kāds man stāsta par Jēzus Sirdi vai Vissvētāko Sakramentu, manu sirdi piepilda

neizsakāma laime. Es jūtu it kā mīļu atmiņu, maigo jūtu un priecīgas cerības viļņus, kuri pārņem mani, necīgo, tā, ka es viss trīcu un mana dvēsele pārplūst maigās mīlestības jūtās. Tas ir Jēzus mīlestības pilnais aicinājums. Viņš vēlas, lai es viss būtu pie visa labuma avota Viņa Vissvētajā Sirdī, kas noslēpumaini deg aiz Euharistijas plīvura. Jēzus Sirds godināšana pavadīja mani visu manu dzīvi. (...) Man patīk atkārtot: Jēzus Maigā Sirds, dari, lai es mīlu aizvien vairāk!”

„Doma par Dieva klātbūtni un pielūgsmes gars būs visās manās darbībās, lai to visu mērķis ir Jēzus, Dievs un cilvēks, patiesi klātesošs Vissvētajā Euharistijā. Gars, kas ir sevis upurēšanā, pazemojumos, sevis panicināšanā

● Pāvests Jānis XXIII.

cilvēku acīs, tiks apgaismots, uzturēts un stiprināts ar nemīto domu par Jēzu, kas ir pazemots un nicināts Vissvētākajā Sakramentā.”

Sagatavoja diakons R.Doļa

Krusta noslēpums – Lielā Piektdiena

Ko mūsdienu cilvēkam nozīmē krusts? Krusts ir kļuvis par universālu zīmi visiem, gan ticīgajiem, gan neticīgajiem. Katru reizi, kad piedzīvojam grūtības, ciešanas, sāpes, mēs runājam par krustu. Ir viegli saprast, kāpēc viduslaikos, kad plosījās mēris, krustā sistais tika attēlots kā mēra skarts. Mūsdienās koncentrācijas nometnēs atrodam krustus, kas veidoti no dzeloņdrātīm, jo krusts ir tur, kur esam mēs.

Krusts mums runā par vientulību un vardarbību. Jēzus nāve ir nežēlīga, karavīri ir tikai izpildītāji, atbildīgie ir varas cilvēki, kuri vēlas apslēpt sava ļaunuma seju aiz

taisnīguma maskas. Varmācība pie krusta norāda uz pragmatisko cilvēka stāvokli, kur nežēlīgie ļaudis liek ciest nevainīgajiem. Varmācībai seko vientulība. Jēzus pie krusta ir viens, nav nekāda atbalsta, pat Tēvs, kuru Viņš piesauc, klusē. Kāpēc Dievs Viņu neatbalsta? Vai Viņš vēlas Sava Dēla ciešanas, lai piepildītu pestīšanas plānu? Šie jautājumi bieži rodas no nepareizas Dieva izpratnes, kuri iedomājas Dievu kā visvarenu, nemainīgu, it kā Viņš būtu nekustīga klints, bet tas ir filozofu Dievs.

Svētie Raksti runā par Dievu, kurš raud, cieš, kurš jūt līdzī un noliecas pār Savu radību. Ja

Dievs eksistē – tas, kurš ir lasījis Biblii, var nonākt pie secinājuma – Viņš nav nekas cits kā tikai Mīlestība, un Mīlestība pēc savas dabas ir nabadzīga, vāja un neaizsargāta. Dievs ir visvarens, bet, esot Mīlestība, Viņš ir visvājākais.

Nav pareizi domāt, ka Dievs liek ciest un sūta nāvē, un ka Viņam ir jāatbild par ikviena ciešanām. Patiesība ir cita – Dievs ir Tēvs, kas mīl, līdz Pats piedzīvo ciešanas, klūdams cilvēks. Tas ir Dievs, kuru Jūdass nodod ar savu skūpstu un Pilāts liek šaustīt un ērkšķiem kronēt. Tas ir Dievs, kas tiek stādīts ļaunā priekšā: „Lūk, cilvēks (Ecce homo)!” Te varbūt

vajadzētu teikt: „Lūk Dievs (Ecce Deus)!” Tas ir Dievs, kas nes krustu un krīt zem tā smaguma. Tas ir Dievs, kurš izģērbts kails, mirst pie krusta koka.

Ja tas viss ir tiesa, kā mums to māca ticība, tad tā saka, ka Dievs nav radījis ienaidu, vardarbību un nāvi, bet Viņš ir pirmais, kas cieš, kas mirst ar mums. Vai nejutām šodien vajadzību mierināt savu Dievu? Vai mums nebūtu jābūt pie Dieva, kas cieš, lai dalītos Viņa sāpēs un vientulībā? Krusts mums atklāj Dieva mīlestību. Mīlestība ir vāja, bet tā ir arī uzvarētāja. Kristus, izstiepdams rokas pie krusta, ļauj savai mīlestībai izplūst uz visām četrām de-

besspusēm. Krusts ir debess un zemes tikšanās vieta ar varenu spēku: „Kad tikšu pacelts virs zemes, Es visus pievilksu pie Sevis!” Tas, kam ir nozīme, ir mīlestība, kas iztur arī ciešanās.

Jēzus saka: „Viss ir piepildīts!”. Viņš nesaka, ka viss ir beidzies, ka vairs nav nekādas cerības, bet „viss ir piepildīts!”, „tagad Es pašātvībā atdodos Dieva rokās!”, tāpēc simtnieks varēja iesaukties: „Patiesi Viņš ir Dieva Dēls!”

Uzlikojot krustu, arī mums šodien ir dota iespēja ticēt šai Mīlestībai, ka nekas nav zudis; mīlestībai, kas uzvar nāvi un nes sevī augšāmcelšanās spēku.

Priesteris D.Abrickis

Liieldienu nedēļas un Liieldienu dievkalpojumi katoļu draudžu dievnamos

AGLONĀ

17. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 19.00 — Kunga Pēdējo vakariņu Mise, procesija uz Tumsību altāri, Rūgtās sāpes, nepārtraukta adorācija

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 15.00 — Kunga ciešanu dievkalpojums, procesija uz Kristus Kapa altāri, Rūgtās sāpes, nepārtraukta adorācija; pulksten 17.00 — Krustaceļš sakrālajā laukumā

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 21.00 — Liieldienu Vigīlija, ēdienu pasvētīšana, nepārtraukta adorācija pie Kunga Kapa altāra apakšējā baznīcā

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 7.00 — rezurekcija, Kunga Augšāmcelšanās svētdienas Mise; pulksten 19.00 — vakara Svētā Mise, Dievmātes litānija

21. aprīlī, Otrajās Liieldienās, pulksten 10.00 — rīta Svētā Mise, Svētais Dievs; pulksten 12.00 — dienas Svētā Mise; pulksten 19.00 — vakara Svētā Mise, Dievmātes litānija

27. aprīlī, Kunga Žēlsirdības jeb Baltajā svētdienā, pulksten 10.00 — rīta Svētā Mise, Svētais Dievs; pulksten 12.00 — dienas Svētā Mise; pulksten 19.00 — vakara Svētā Mise, Dievmātes litānija

BĒRZGALE

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 9.00 — Kunga Ciešanu dievkalpojums, Rūgtās sāpes

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 9.00 — Liieldienu Vigīlija, ēdienu pasvētīšana

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 7.00 — Liieldienu procesija, Kunga Augšāmcelšanās svētdienas Mise, ēdienu pasvētīšana

RĀGĒLOS

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 10.00 — Kunga Ciešanu dievkalpojums, Rūgtās sāpes

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 10.00 — Liieldienu Vigīlija, ēdienu pasvētīšana

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 9.00 — Liieldienu procesija, Kunga Augšāmcelšanās svētdienas Mise, ēdienu pasvētīšana

RUŠONĀ

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 11.00 — Kunga

Ciešanu dievkalpojums, Rūgtās sāpes

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 18.00 — Liieldienu Vigīlija, ēdienu pasvētīšana

PEIPIŅOS

18. aprīlī, pulksten 12.00 — Kunga Ciešanu dievkalpojums, Rūgtās sāpes

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 12.00 — Liieldienu Vigīlija, ēdienu pasvētīšana

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 10.00 — Liieldienu procesija, Kunga Augšāmcelšanās svētdienas Mise, ēdienu pasvētīšana

PREIĻOS

17. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 10.00

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 10.00

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 10.00

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 8.00

21. aprīlī, Otrajās Liieldienās, pulksten 10.00

LĪVĀNOS

17. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 18.00

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 15.00

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 19.00

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 8.00

21. aprīlī, Otrajās Liieldienās, pulksten 9.00 un 11.30

JASMUIŽĀ

17. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 10.00

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 10.00

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 10.00

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 11.00

VĀRKAVĀ

17. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 12.00

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 12.00

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 12.00

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 8.00

21. aprīlī, Otrajās Liieldienās, pulksten 10.00

PIENIŅOS

17. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 18.00

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 12.00; pulksten

19.00 — Krustaceļš

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 10.00 — Lūgšanu stunda Sāpju Dievmātes godam; pulksten 22.00 — Liieldienu Vigīlijas Svētā Mise

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 12.00

ZNOTIŅOS

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 15.00

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 17.00 — Liieldienu Vigīlijas Svētā Mise

SMELTEROS

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 9.00

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 10.00

VIDSMUIŽĀ

17. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 18.00

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 13.00

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 19.00

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 8.00

21. aprīlī, Otrajās Liieldienās, pulksten 10.00

VANAGOS

17. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 12.00

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 12.00

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 11.00

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 11.00

RIEBIŅOS

17. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 14.00

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 10.00

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 22.00

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 11.00

RUDZĀTOS

17. aprīlī, Lielajā Ceturtdienā, pulksten 10.00

18. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pulksten 10.00

19. aprīlī, Lielajā Sestdienā, pulksten 8.00

20. aprīlī, Kunga Augšāmcelšanās svētdienā, pulksten 8.00

21. aprīlī, Otrajās Liieldienās, pulksten 10.00

VISU GRĒKU VIRSOTNE IR — ATTAISNOT SAVUS GRĒKUS.

«Rūķišos» kopj apdāvinātības asnus

Kopš pagājušā gada oktobra Līvānu pirmsskolas izglītības iestādē «Rūķi» projekta «ASNI» ietvaros darbojas interešu grupa apdāvinātiem bērniem, ko apmeklē 14 mazuļi vecumā no trīs līdz pieciem gadiem. Par šo projektu stāsta pirmsskolas izglītības skolotāja Lienīte Neiceniece.

Pagājušā gada oktobrī fonds «ASNI» (Apdāvinātības sistēma nācijas izugsmei) sadarbībā ar Izglītības iniciatīvu centru uzsāka projektu «ASNI», kura galvenais mērķis ir radīt izpratni par pedagogu iespējām bērnu apdāvinātības saskatīšanā agrīnajā vecumā un tās tālākā attīstīšanā. Šajā projektā kopā ar vēl 14 pedagogiem no visas Latvijas ir iespēja darboties arī man.

Bērnu apdāvinātība var izpausties dažādās jomās. Ir muzikāli apdāvināti bērni, bērni ar spējam tēlotājmākslā, ar sevišķi attīstītām kustībām un lokānību, fiziski izturīgi. Šo bērnu spējas tiek pilnveidotas mūzikas, mākslas vai sporta skolās. Bet ir arī tādi bērni, kurus dēvē par «kāpēcīšiem», «pētņiekiem» un «prātniekiem». Viņi vēlas plašāk iepazīt un izziņāt lietas un parādības, ar ko mēs saskaramies ikdienā. Arī šiem bērniem skolās ir interešu pulciņi, taču ar ne tik izvērstām un sistemātiskām programmām kā, piemēram, mūzikas skolās, un ne pirmsskolas posmā.

«Rūķišos» ir ļoti daudz šādu zinātkāru bērnu, kuri ar prieku mācās un parāda ļoti labas zināšanas par dažādām dzīves situācijām. Realizējot projektu, tika izveidota bērnu interešu grupiņa «Vai tu gribi zināt?», iesaistot 14 no šiem bērniem. Mans kā skolotājas galvenais uzdevums, veidojot šo grupu un tajā darbojoties, ir veicināt bērnu vēlmi uzzināt pasauli, attīstīt viņu domāšanu, radošumu un iztēli, paplašināt dzīves pieredzi un redzējumu, mācīties sameklēt un sistematizēt nepieciešamo informāciju. Svarīgi bija ne tikai nokomplektēt bērnu grupu, bet arī ieinteresēt darboties šo zinātkāro, intelektuāli apdāvināto bērnu atpazīšanā un viņu spēju attīstīšanā iesaistīt arī kolēģus un bērnu vecākus.

Bet galvenais jautājums, uz ko vajadzēja rast atbildi, bija — ko darīt šajās nodarbībās? Ko bērniem mācīt? Kā organizēt savu darbu? Kādas metodes pielietot? Mūsu lēmums bija darīt visu, ko dara pirmsskolas izglītības iestādē, tikai nedaudz atšķirīgā, bērniem ne tik pierastā veidā un ar citiem nodarības akcentiem. Tās nav ikdienas nodarības pirmsskolas grupā. Tās ir papildnodarības, kas nav tik strikti ierobežotas laikā, — mēs darbojamies aptuveni stundu. Nodarību tēmas balstās bērnu interesēs. Kopā ar bērniem pētām, eksperimentējam, spēlējam attīstošas spēles, dodamies ekskursijās, meklējam informāciju (šajā posmā aktīvi līdzdarbojas vecāki). Mēģinām izprast dažādas dabas un cilvēku radītus «burvju trikus», daudz runājam, stāstām viens otram, kā arī visus savus sasniegumus apkopojam «Sasniegumu grāmatā», ku-

● Konkursa pirmās kārtas uzvarētāji kopā ar piecgadīgiem un sešgadīgiem bērniem no „Magoniņu”, „Mazputniņu”, „Kameniņu”, „Knipu un knauķu” un „Pasaciņas” grupām kopā ar skolotāju Lienīti Neicenieci.

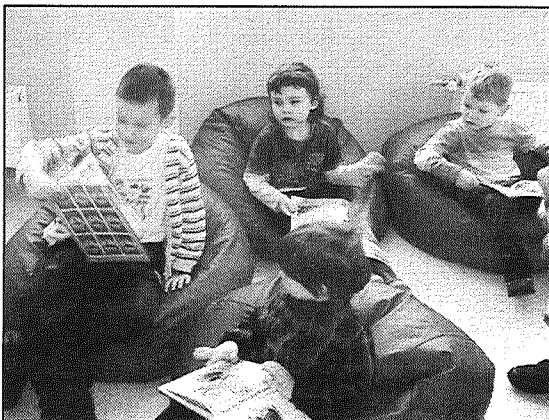
ra ir izveidota katram grupas «Vai tu gribi zināt?» bērnam.

Kopš projekta uzsākšanas kopā ar mazajiem esam pētījuši smiltis, ūdeni, eksperimentējuši ar gaisu, bijuši ekskursijā Līvānu centrālajā bibliotēkā, pētījuši, no kā veidotas grāmatas, daudz darbojušies ar dažādiem dabas materiāliem, savas spējas izmēģinājuši, darbojoties pie interaktīvās tāfeles un datoriem. Darītas arī citas aizraujošas lietas, par kurām bērniem ir nevilnīga interese.

Daudzi no šiem bērniem jau ir apguvuši lielāko daļu no tā, ko piedāvā apgūt pirmsskolas izglītības programma. Lai nodarības viņiem nešķistu garlaicīgas, lai viņi nezaudētu interesi katru dienu iemācīties kaut ko jaunu, skolotājiem ir ļoti būtiski sekot līdz bērna zināšanu līmenim. Jāpiedāvā tādi uzdevumi, kas rosina domāt, nevis mehāniski pildīt to, ko bērns jau sen apguvis.

Lai iedzīvinātu ideju par padziļinātu darbu ar apdāvinātiem bērniem visās bērnu darba grupās un viņus motivētu darboties papildus tam, ko skolotājas māca nodarībās, radās ideja organizēt erudīcijas konkursu. Martā četrgadīgajiem — sešgadīgajiem mazuļiem tika organizēts konkurss «Gudrinieks». Talkā tika ņemtas grāmatas, spēles, padoms taujāts skolotājam. Lielu ieguldījumu konkursa sagatavošanas procesā sniedza konkursantu vecāki un vecvecāki. Konkurss bija sastādīts vairāk kā 40 jautājumi un uzdevumi, kuru veikšanai mazajiem bija jāpielieto visas savas spējas — ātri domāt un reaģēt, būt radošiem, atjautīgiem un parādīt zināšanas dabas zinībās, valodā, matemātikā, latviešu tautas tradīcijās, kā arī atbildēt uz jautājumiem par Līvāniem un Latviju.

Konkurss notika divās kārtās. Pirmie savas zināšanas atklāja četrgadnieki no «Māriņu», «Pūcēnu» un «Pieneniņu» grupām. Uzvarētāji piedalījās otrajā

● Mazus bērnus interesē apkārtējā pasaule un jāprot šo interesi ievirzīt pareizā gultnē.

kārtā, kurā sacentās kopā ar piecgadīgiem — sešgadīgiem bērniem no «Magoniņu», «Mazputniņu», «Kameniņu», «Knipu un knauķu» un «Pasaciņas» grupām. Stundas garumā bērni nenogurdināmi un aizrautīgi risināja uzdevumus, atbildēja uz jautājumiem, lika puzzles un sniedza tik radošas un negaidītas atbildes, kas lika pārsteigumā ievilkāt elpu visiem līdzjutējiem. Neizpalika arī balvas. Visi bērni saņēma atzinības diplomus, bet erudītākie — Gudrās Pūces medaļas. Konkurss notika ar fonda «ASNI» finansiālo atbalstu.

Cerams, ka konkursa «Gudrinieks» rīkošana mūsu izglītības iestādē izveidosies par tradīciju, un turpmāk šajā spēlē varēsim aicināt iesaistīties arī visa novada bērnus.

Fonds «Asni» ir devis lielisku ievirzi, lai iedzīvinātu ideju par mācību fakultatīviem, pulciņiem, interešu grupām intelektuāli talantīgu bērnu attīstībai. Ar fonda palīdzību uzsāktās iniciatīvas jāturpina tālāk.

Mūsu izglītības iestādē ir daudz skolotāju, kas ar lielu interesi atbalsta šī projekta realizēšanu, kā arī piedāvā savas idejas darbam ar apdāvinātiem bērniem. Tāpēc šajā mācību gadā uzsāktais nebeigsies tikai projekta ietvaros, kaut arī ļoti apzināties, ka mūsu ieguldītā darba augļi būs redzami pēc gadiem 15 — 20, kad šodienas bērni kļūs pieauguši.

Jauniešu iniciatīvu centrs «Kvartāls» atklāj sezonu

Līvānu multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra «Kvartāls» laukumi sagatavoti vasaras sezonai, informēja centra vadītāja Inga Zvaigzne-Sņikere. Novākti hokeja laukuma bortī un veikti sakopšanas darbi. Piestiprināti arī divi strībola grozi, kas vēl nebija uzstādīti, un līdz ar to teritorija ir atvērta strībola cienītājiem.

Pludmales volejbola laukumi gan vēl gaida siltāku laiku, taču arī tur norisinās sagatavošanas darbi, — ir atvestas smiltis, pasūtīts aprīkojums papildus laukumam, lai turnīru laikā paralēli varētu norisināties divas spēles.

Teritorijā tiks uzstādīts arī āra tenisa galds. Strībola un pludmales volejbola laukumi, kā arī pludmales futbola laukums ir brīvi pieejams katram interesentam.

«Kvartāls» jauniešu vidū ieguvis lielu popularitāti. Jau pirmajā tā darbības mēnesī centru apmeklēja 3218 iedzīvotāji, no kuriem 72 procenti ir bērni un jaunieši vecumā līdz 25 gadiem, atklāja Inga Zvaigzne-Sņikere. Pārējie apmeklētāji ir pieaugušie un ģimenes ar pirmsskolas vecuma bērniem. Ziemas periodā jaunieši visaktīvāk izmantoja brīvā laika pavadīšanas telpas un spoguļzāli mēģinājumiem. Pieaugušie nāca uz dažādām sporta nodarbībām.

«Kvartālā» bieži viesojas arī delegācijas no citām pašvaldībām. Centrs ir atvērts sešas dienas nedēļā, taču ne visās dienās ir brīvais apmeklējums. Ņemot vērā dažādu grupu atšķirīgās vajadzības, ir izveidots noteikts apmeklējumu grafiks dažādu vecumu pārstāvjiem un interesēm.

Rožupē sanāca kopā bērnu žūrija

Rožupes kultūras namā notika čaklāko lasītāju — Rožupes bibliotēkas bērnu žūrijas pasākums. Kultūras nama vadītāja Ināra Ivanova pastāstīja, ka pasākuma ietvaros notika dažādi konkursi, atjautības uzdevumi, spēles. Īpaši interesanta izvērtās spēle «Mana jaunā grāmata», kad bērni «prezentēja» savas nākotnes grāmatas saturu un izskatu. Viņu izsappnotajās grāmatās labais vienmēr uzvar ļauno, bet īpaši interesanti bija klausīties izdomāto grāmatu saturus. Piemēram, varonis ar veselības traucējumu un izskatu atbaida līdzcilvēkus, bet ar labo sirdi un raksturu panāk, ka apkārtējie pēkšņi atklāj viņa labestību un dvēseles skaistumu.

Bērnu žūrijas darbošanos vada Rožupes pagasta bibliotēkas bibliotekāre Maija Jasinska, ieinteresējot bērnus lasīt, spriest, izdzīvot dažādus notikumus un apceļot pasauli kopā ar grāmatu varoņiem.

Grāmatu lasīšana veicina bērnu attīstību, paplašina viņu redzeslokus. Bērni, kuri jau no bērnības lasa, biežāk apmeklē kultūras pasākumus, sporta aktivitātes, viņus iedvesmo un aizkustina izlasītās grāmatas saturs.

Neaizmirst slimos ļaudis

Līvānu bērnu un jauniešu centra jaunieši no radošo aktivitāšu pulciņa labdarības akcijas ietvaros ciemojās Līvānu slimnīcas ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļā. Audzēkņi kopā ar pulciņa skolotāju Birutu Mazuri un centra darbinieci Albinu Malahovsku bija izgatavojuši suvenīru kastītes, kuras piepildīja ar cepumiem un konfektiem. Ar tām viņi iepriecināja nodaļas pacientus.

Jaunieši bija sagatavojuši nelielu koncertiņu, ko pacienti uzņēma ar pateicību un aicināja viņus apciemot biežāk.

Dzīves steigā piemirstam, ka neviens nav pasargāts no vecuma un slīmībām, tāpēc jau no mazām dienām bērni jāieaudzina līdzjūtība, palīdzība, sapratne un cieņa pret saviem līdzcilvēkiem, aicina Biruta Mazure.

Ciemojās pedagogi no Preiļu novada

Līvānos viesojās Preiļu novada izglītības iestāžu direktoru vietnieki audzināšanas darbā. Viņu brauciena mērķis bija apskatīt Līvānu jaunatklātos kultūras objektus, kā arī iepazīties ar Līvānu izglītības iestāžu darbu.

Ciemiņi apmeklēja arī Līvānu 1. vidusskolu. Evita Kleina, Līvānu 1. vidusskolas direktora vietniece audzināšanas jomā, informēja, ka pedagogi no Preiļu novada tika iepazīstināti ar jaunāko mācību un audzināšanas darbā, tikās ar vecāku klubīņa pārstāvi Sanītu Lazdāni un izglītības informācijas centra vadītāju, izglītības metodiķi Kristīni Balodi, kura iepazīstināja ar globālās izglītības plašajām iespējām, ko var izmantot klašu audzinātāji un mācību priekšmetu skolotāji. Viesi piedalījās arī mācību stundā.

Līvānu novada tūrisma piedāvājums prezentēts tūrisma izstādē Polijā

Polijas galvaspilsētā Varšavā notika ikgadējā tūrisma izstāde «Lato 2014», kurā šogad pirmo reizi tika prezentēts Latgales reģiona, tajā skaitā arī Līvānu novada tūrisma piedāvājums.

Latgales reģiona dalību izstādē nodrošināja Latgales reģiona Attīstības aģentūra un Latgales plānošanas reģions ar Latgales pašvaldību un reģiona tūrisma informācijas centru atbalstu.

Trīs dienu laikā izstādes apmeklētājiem tika sniegta iespēja iepazīt Latgales piedāvājumu tūrisma jomā, kultūr vēsturisko mantojumu, uzzināt par aktīvu tūrisma iespējām un amatniecības tradīcijām. Interese bija liela, un galvenokārt tika uzdoti jautājumi par Latgales kultūr vēsturisko mantojumu, kā arī par aktīvu un dabas tūrisma iespējām.

Saskaņā ar statistikas datiem tūristi no Polijas Latviju apmeklē diezgan lielā

skaitā. Poļu tūristi ir trešajā vietā pēc krieviem un lietuviešiem, atzīst Latgales reģiona Attīstības aģentūras direktors Māris Bozovičs. Latgale var ieinteresēt poļu tūristus gan ar dabu, gan ar tradīcijām, gan vēsturi.

Šogad Latgales reģions kopumā tiek pārstāvēts 11 starptautiskajos tūrisma gadatirgos — Somijā, Lietuvā, Vācijā, Krievijā — Maskavā un Sanktpēterburgā, Baltkrievijā, Rīgā un citviet.

Lauku ekonomikas veicināšanas programma turpinās

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC) šogad turpinās 2011. gadā sāktu darbu mazās lauku uzņēmējdarbības veicināšanai. Līdz pagājušā gada beigām vairāk nekā 720 topošie un esošie mazie lauku uzņēmēji visos Latvijas novados, bet īpaši Latgalē, ir saņēmuši LLKC konsultantu profesionālo palīdzību uzņēmējdarbības sākšanai un attīstībai.

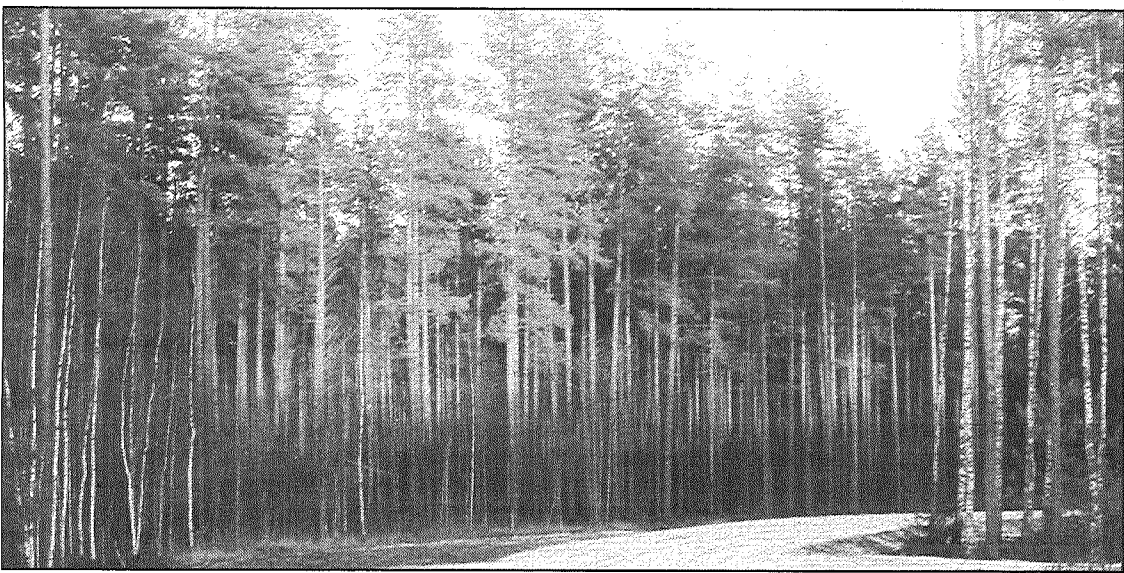
Šogad darbs turpināsies ar saimniecībām, ar kurām sadarbība sāka jau iepriekšējos gados, kā arī tiks piesaistītas jaunas. Ko-

pumā šogad paredzēts strādāt ar 772 saimniecībām, sniedzot konsultācijas gan uzņēmumu dibināšanā, gan saimnieciskās darbības attīstībā, kā arī profesionālajos jautājumos, piesaistot attiecīgo jomu speciālistus.

Lauku ekonomiskās aktivitātes programma darbojas ilgtermiņā un ļauj pēc dažiem gadiem sasniegt labus ekonomiskās darbības rezultātus. LLKC, izvērtējot saimnieciskās darbības rezultātus 331 klientam, kuri programmā piedalās kopš tās iedibināšanas, secināja, ka 81% no tiem ir audzējis apgrozījumu pat līdz 30% un vairāk. 54 mazie uzņēmēji ir piesaistījuši papildu darbaspēku un radījuši kopumā 78 jaunas darbavietas. Secināts, ka 215 uzņēmumi ir veikuši ieguldījumu no ES fondiem un citiem finanšu avotiem.

Statistika liecina, ka visvairāk konsultēti uzņēmumi piena lopkopības nozarē — 31%, graudkopībā — 25%, gaļas lopkopībā — 23%. LLKC Preiļu konsultāciju biroja darbinieki konsultējuši 55 uzņēmumus, kas ir sestais augstākais rādītājs Latvijā. Visvairāk uzņēmumu konsultēti Rēzeknē — 85 un Daugavpilī — 81, vismazāk Valkā un Ventpilī — katrā pa pieci.

Aktualitātes meža īpašniekiem

Īpašumu apsaimniekošanu regulē daudzi normatīvie akti. No 2015. gada 1. janvāra stāsies spēkā Meža likuma 3. panta 2. daļa, līdz ar to par meža likuma objektu tiks uzskatīta ne tikai meža zeme, bet arī citas zemes lietošanas kategorijas zeme 0,5 ha un lielākā platībā, uz kuras ir izveidojusies mežaudze, kurā koku vidējais augstums sasniedz vismaz piecus metrus, un kur mežaudzes šķērslaukums ir vienāds vai lielāks par mežaudzes minimālo šķērslaukumu.

Līdz tam kokus šajās platībās var cirst saskaņā ar MK noteikumiem nr. 309 "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža." Apsauguma novākšanai nav jāsaņem apliecinājums no Valsts meža dienesta. Īpašnieks aizpilda veidlapu "Ārpus meža nocirstās koksnes izcelsmes apliecinājums" (atrodama noteikumu pielikumā) un var legāli pārdot iegūtos kokmateriālus vai malku. Vietējās pašvaldības izdod saistošos noteikumus par koku ciršanu ārpus meža, ar kuriem pirms koku ciršanas vajadzētu iepazīties.

Nemot vērā Latvijas klimatiskos apstākļus, gandrīz jebkura vairākus gadus nenoplauta plava vai ganība varētu atbilst meža definīcijai, ja tur ir iesējušies koki. Šis gads ir pēdējais, kad var salīdzinoši viegli atbrīvot nemeža zemi no apauguma, kas atbilst meža definīcijai, ja īpašnieks neplāno izvēlēties mezsaimniecību kā turpmāko savas zemes apsaimniekošanas veidu.

Ja īpašnieks vēlas audzēt mežu, viņam ir jāmaina zemes lietošanas veids. Lēmuma pieņemšanu par dabiski aizaugušu zemju apsaimniekošanu ietekmē

arī aprobežojumi zemes izmantošanas veida maiņai, ko var noteikt teritorijas plānojums (īpašniekam jāveic saskaņojums ar vietējo pašvaldību), aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanas noteikumi, Meliorācijas likumā noteiktās prasības meliorētām platībām (VSLA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" reģionālajā meliorācijas nodaļā jāsaņem Tehniskie noteikumi). Ja nevienš faktors neierobežo meža ieaudzēšanu platībās, kas apmežojušās, jāveic mezsaimnieciskais novērtējums. Dabiski ieaugušās mežaudzēs, kur mežs ieaudzēts nevienmērīgi vai ir nepietiekošs kociņu skaits, jāveic papildināšanas un kopšanas darbi. Mežaudžu uzraudzēšanu un taksācijas rādītāju noteikšanu labāk uzticēt profesionālam taksatoram, kas veic pirmreizējo meža inventarizāciju. Domājot par papildināšanu, var cerēt uz ES atbalstu.

Lauku attīstības programmas 2014-2020 pasākumu 1. kārtas atvēršanu paredz 2015. gada sākumā. Ieaugušās mežaudzes papildināšanas un kopšanas atbalsta likme varētu būt 627 EUR par ha. Atbalsta intensitāte — 70% mīkstaudzēm un 60% tīraudzēm.

Atbalstu varēs saņemt arī par meža ieaudzēšanu un kopšanu. **Svarīgākie atbalsta saņemšanas nosacījumi:**

- Mežaudzes ieaudzē
 - ✓ zemēs, kuru auglība mazāka par 30 ballēm;
 - ✓ erozijai pakļautās zemēs (E2;E3);
 - ✓ daļēji aizaugušās lauksaimniecības zemēs;
 - ✓ krūmājos.

Viens pretendents varēs ieaudzēt ne vairāk kā 5 ha plānošanas periodā. Ja projekts īstenojams divos zemes gabalos ar atšķirīgām auglības ballēm, rēķinās vidējo. Projektu vērtēšanā pie vienāda punktu skaita priekšroka būs teritorijai ar mazāko teritorijas attīstības indeksu. Ja projekts īstenojams vairākās pašvaldībās, ņem vērā to indeksu, kur lielāka mežaudzes platība.

Pasākumā "Ieguldījumi mežu attīstībā un mežu dzīvotspējas pilnveidošanā" tiks atbalstīta arī **jaunaudžu kopšana**. Prognozes tādas, ka valsts neplāno atbalstīt instrumentu un aprīkojuma iegādi jaunaudžu kopšanai. Pie projektu izvērtēšanas papildus 20 punktu var iegūt, ja kopšana tiks veikta maksimāli atjaunotās mežaudzēs. Vēl piecus punktus papildus iegūs tie meža īpašnieki, kas darbojas meža īpašnieku biedrībās vai kooperatīvos.

Sīkāk par šiem jautājumiem varat uzzināt seminārā **Saunas pagasta zālē šī gada 24. aprīlī plkst.10.00.**

Ikviens zemes īpašnieks pienākums ir zināt un uzturēt kārtībā robežas savā īpašumā. Laika gaitā robežzīmes mēdz sabojāties, stīgas mežos aizaug, kā arī tās var izzust, veicot saimniecisko darbību īpašumā. Robežu uzturēšanai kārtībā tagad pastiprinātu uzmanību pievērš arī VMD. Svarīgi, lai ar robežzīmēm viss būtu kārtībā gan pie jaunās meža inventarizācijas iesniegšanas, gan iesniedzot pieteikumu apliecinājuma saņemšanai koku ciršanai.

A.Rudzīte,
meža konsultāciju pakalpojumu centra speciāliste

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

10 ieteikumi drošai augu aizsardzības līdzekļu lietošanai

SAGATAVOŠANĀS:

Izvērtējiet ķīmisko augu aizsardzības līdzekļu (AAL) lietošanas nepieciešamību. Apsveriet citas kaitīgo organismu ierobežošanas metodes.

AAL iegādājieties izplatīšanas vietās, kas saņēmušas speciālas atļaujas (licences) izplatīšanai un garantē to kvalitāti.

1. Pirms iegādāties AAL, noskaidrojiet, kāds kaitīgais organisms (slimība, kaitēklis) kaitē augiem. Izplatīšanas vietā konsultējieties ar pārdevēju vai konsultantu.

* Lai pārdevējs vai konsultants ieteiktu vispiemērotāko AAL, nepieciešams aprakstīt radušos problēmu pēc iespējas precīzāk, vislabāk, ja varat paņemt līdzi un parādīt, piemēram, bojāto augu vai auga daļas.

* Pērkot AAL, pārlicinieties, ka iepakojumā ir lietošanas instrukcija latviešu valodā un, ja nav, tad prasiet pārdevējam, lai tā obligāti tiktu iedota.

LIETOŠANA:

2. Rūpīgi izlasiet lietošanas instrukciju!

* AAL lietojiet tikai to kultūragu apstrādei un to kaitīgo organismu ierobežošanai, kuri minēti lietošanas instrukcijā.

* Precīzi ievērojiet lietošanas devas, apstrāžu skaitu un nogaidīšanas laiku no pēdējās apstrādes līdz ražas novākšanai.

* Pievērsiet uzmanību lietošanas instrukcijā norādītajiem piesardzības pasākumiem un nosacījumiem attiecībā uz cilvēkiem un vidi.

3. Sargājiet sevi! Lietojiet individuālos aizsardzības līdzekļus!

* Precīzi ievērojiet lietošanas instrukcijā esošos norādījumus par nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem: aizsargapģērbu, aizsargbrillēm, respiratoru, aizsargcimdiem un zābakiem.

* Lietojiet piemērotus un atbilstošus aizsargcimdus, kas paredzēti darbam ar AAL.

* Aizsargcimdiem jāatbilst standartam EN 374 — aizsargā pret ķīmiskām vielām un mikroorganismiem.

4. Ievērojiet darba drošību!

* Neēst, nedzert un nesmēķēt AAL lietošanas laikā.

* Lietojot ķīmiskos AAL, vienmēr atcerieties par savu un līdzcilvēku drošību. Izslēdziet iespēju citiem cilvēkiem atrasties apstrādājamā platību tuvumā to apstrādes laikā.

* Lietojot AAL, aizliegts iesaistīt darbā personas, kas jaunākas par 18 gadiem, grūtnieces un mātes, kas baro bērnu ar krūti.

* Nav atļauts ieiet apsmidzinātajā platībā, kamēr darba šķidrums uz augu lapām nav nožuvis.

5. Sagatavojiet tikai nepieciešamo darba šķidruma daudzumu!

* Aprēķiniet, un sagatavojiet nepieciešamo darba šķidruma daudzumu konkrētai apsmidzināmajai platībai, lai pēc smidzināšanas smidzinātāja tvertne nepaliktu pāri darba šķidrums.

* Ja nav zināms darba šķidruma patēriņš uz noteiktu platību, pirms darba šķidruma sagatavošanas muguras vai rokas smidzinātājā ielejiet tīru ūdeni un, to izsmidzinot, noskaidrojiet nepie-

ciešamo darba šķidruma patēriņu uz noteiktu platību, piemēram, uz 100 m².

6. Saudzējiet vidi!

* Smidzināšanu nedrīkst veikt, ja vēja ātrums pārsniedz 4 m/s. Nelietojiet AAL, ja gaisa temperatūra ir virs +25 grādiem.

* Nelietojiet AAL lietus laikā. Ievērojiet norādes AAL lietošanas instrukcijā par nepieciešamo periodu bez lietus pēc kultūragu apsmidzināšanas, lai lietus nenoskalo AAL, pirms tas saistīties ar augu virsmu.

* Smidzinājumam jānonāk tikai uz paredzētās apstrādājamās virsmas.

* Lai aizsargātu ūdens organismus, ķīmiskos AAL drīkst lietot ne tuvāk par 10 metriem no ūdenstecēm un ūdenstīplnēm, ja AAL marķējumā nav norādīts cits attālumš.

* Ievērojiet citus ierobežojumus un norādes AAL lietošanā, ja tādi ir instrukcijas tekstā, piemēram, bišu aizsardzībai, derīgo kukaiņu vai citu augu aizsardzībai.

* Ievērojiet piesardzību (nepieļaujiet noteci), lietojot AAL nezāļu iznīcināšanai tādās vietās, kā, piemēram, garāžu piebrauktuvēs, uz celiņiem u.c.

PĒC LIETOŠANAS:

7. Rūpīgi notīriet AAL lietošanas iekārtu!

* Pēc lietošanas smidzinātājs ir rūpīgi jāizskalo. Ja lieto neiztīrītu iekārtu, nākamajā lietošanas reizē tas var radīt kaitējumu citiem kultūragiem.

* Ja nepieciešams, atšķaidiet atlikušo AAL ar ūdeni attiecībā 1 : 10 un izsmidziniet to uz iepriekš apstrādājamā platībām. Tas augiem nenodara kaitējumu, jo atšķaidījums ir pietiekami vājš.

* Rūpīgi izskalojiet ar ūdeni AAL lietošanas iekārtu, skalojamo ūdeni izsmidziniet uz iepriekš apstrādātās platības.

* Neizlejšiet skalojamo ūdeni kanalizācijas sistēmā vai ūdenstīplnēs un ūdenstecēs.

8. Drošības pasākumi pēc darbu beigšanas.

* Nomazgājiet aizsargcimdus pirms to novilkšanas.

* Pēc AAL lietošanas iekārtas tīrīšanas rūpīgi nomazgājiet rokas un neapklātās ķermeņa daļas ar ūdeni un ziepēm.

* Pēc AAL lietošanas smidzināšanas laikā izmantotais darba apģērbs ir jānomaina un jāizmazgā atsevišķi no citām drēbēm.

9. Pareizi likvidējiet tukšos AAL iepakojumus un to atlikumu!

* Tukšo AAL iepakojumu izskalojiet trīs reizes un skalojamo ūdeni izmantojiet darba šķidruma sagatavošanai.

* Izskaloto iepakojumu likvidējiet kā sadzīves atkritumus.

10. Uzglabājiet AAL pareizi un droši!

* Vienmēr AAL uzglabājiet oriģinālajā iepakojumā (nepārliet vai nepārbērt citos iepakojumos) un slēdzamā vietā, ievērojot marķējumā norādīto uzglabāšanas temperatūru.

* Uzglabājiet AAL iepakojumus cieši aizvērtus.

* Uzglabājiet atsevišķi no pārtikas, dzērieniem vai dzīvnieku barības.

* Uzglabājiet bērniem un dzīvniekiem nepieejamās vietās.

No Valsts augu aizsardzības dienesta mājas lapas.

Noteikta kriminālatbildība par jaunu psihoaktīvo vielu pagaidu aizlieguma neievērošanu

Pagājušajā trešdienā, 9. aprīlī, stājās spēkā grozījumi Krimināllikumā, kas paredz kriminālatbildību personām, kuras pārdod jaunās psihoaktīvās vielas jeb tā dēvētos «spaisus». Jūtami pirmie pozitīvie rezultāti — tirgotavas slēgtas un nedarbojas, informē Iekšlietu ministrijas Administratīvā departamenta sabiedriskā darba nodaļas vadītāja Gunta Skrebele.

Iekšlietu ministrs Rihards Kozlovskis norāda, ka likuma grozījumi ļauj tiesībsargājošajām iestādēm efektīvi cīnīties ar psihoaktīvo vielu, kuras ir iekļautas pagaidu aizliegumā, izplatīšanu, kā arī bargi sodīt pašus izplati-

tājus. Iekšlietu ministrija strādā pie turpmākām izmaiņām likumdošanā, kas paredzētu noteikt visaptverošu definīciju jaunajām psihoaktīvajām vielām un aizliegumu visai jauno psihoaktīvo vielu aprītei, pat tādām, kas, iespējams, vēl tikai varētu ienākt Latvijas tirgū.

Jaunie grozījumi Krimināllikumā nosaka, ka par jaunas psihoaktīvas vielas vai tās saturoša izstrādājuma, kuru aprīte ir aizliegta vai ierobežota, izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu un pārsūtīšanu realizācijas nolūkā vai par šādu vielu realizāciju, personas varēs saukt pie kriminālatbildības, kā sodu paredzot brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem, īslaicīgu brīvības atņemšanu vai piespiedu darbu, vai nau-

das sodu un policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem. Par tādām pašām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, personu varēs sodīt ar brīvības atņemšanu līdz pieciem gadiem vai piespiedu darbu un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.

Līdz šim likums ļāva operatīvi reaģēt un piemērot pagaidu aizliegumu uz 12 mēnešiem vielām, kuras vēl nav iekļautas aizliegto vielu sarakstā, taču par pagaidu aizlieguma neievērošanu nebija noteikta kriminālatbildība.

Lai šo vielu izplatības ierobežošana būtu efektīva, ir nepieciešams pagaidu aizliegumā esošo vielu sarakstu regulāri papildināt, iekļaujot tajā visas jaunās psihoaktīvās vielas, kas parādās Latvijas tirgū vai var tajā parādīties.

Atzīstot administratīvo pārkāpumu, būs iespēja maksāt mazāku naudas sodu

Tas, kurš atzīst sevi par vainīgu un administratīvo sodu samaksā ātrāk, maksā mazāk — šādu principu paredz grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, ko 10. aprīlī Saeima atbalstīja pirmajā lasījumā. Likuma izmaiņas paredz — ja persona atzīst savu vainu un apņemas naudas sodu brīvprātīgi samaksāt 10 darba dienu laikā, tas tiks samazināts par 50 procentiem.

Piedāvātās izmaiņas likumā paredz iespēju slēgt vienošanos starp soda uzlicēju un pārkāpēju. Vienošanās paredz, ka amatpersona samazina uzlikto sodu par 50 procentiem, bet pārkāpējs ap-

ņemas to apmaksāt īsākā termiņā — 10 darba dienu laikā. Tādējādi, ja uzliktais sods būs 50 eiro, noslēdzot vienošanos, pārkāpējam būs jāmaksā 25 eiro.

Ja pārkāpējs 10 darba dienu laikā nebūs samaksājis vienošanās ietvaros noteikto naudas sodu, no viņa piespiedu kārtā tiks piedzīts sākotnēji noteiktais naudas sods pilnā apmērā. Lēmums par soda uzlikšanu nebūs pārsūdzams.

Vienlaikus paredzēti vairāki gadījumi, kad vienošanos slēgt nebūs iespējams, piemēram, ja administratīvā pārkāpuma lietā ir cietušais, ir apstākļi, kas pastiprina likuma pārkāpēja atbildību, vai arī vēl nav pagājis gads kopš iepriekšējās vienošanās.

Gadā vidēji tiek sastādīti ap 600

tūkstošiem administratīvo protokolu, un līdzšinējā administratīvo sodu sistēma ir bijusi neefektīva, jo apmaksāti tiek tikai ap 40 procentiem no visiem uzliktajiem sodiem. Līdzekļu piedziņa nav efektīva, jo pārkāpējiem pārsvarā ir nihilistiska attieksme pret soda izpildi un liela daļa cenšas novilcināt soda nomaksu, pārsūdzot pieņemtos lēmumus un tiesāties gadiem, skaidro likumprojekta autori Tieslietu ministrijā. Likuma grozījumi rosināti, lai motivētu pārkāpējus brīvprātīgi samaksāt piemērotos naudas sodus.

Administratīvo pārkāpumu kodeksa izmaiņas otrajā un trešajā lasījumā vēl jāskata Juridiskajā komisijā un Saeimas sēdē.

Apturēta «dārznieku» — marihuānas audzētāju un izplatītāju — grupas darbība

Talsu novadā Valsts policijas Organizētās noziedzības apkarošanas pārvaldes (ONAP) darbinieki apturējuši vairāku marihuānas audzētavu darbību, informē Valsts policijas sabiedrisko attiecību nodaļas vecākais speciālists Dairis Anučins. Aizturēti trīs vīrieši, organizētās grupas dalībnieki, izņemti vairāki kilogrami marihuānas.

Veicot operatīvos meklēšanas pasākumus, ONAP darbinieki noskaidroja, ka Talsu novadā darbojas organizēta grupa, kas nodarbojas ar marihuānas audzēšanu, žāvēšanu un turpmāku realizāciju. Izmeklēšanas gaitā izdevies noskaidrot un aizturēt personas, kuras veic minētās darbības. Aizturēti visi trīs grupas dalībnieki — 1971., 1982. un 1983. gadā dzimuši vīrieši.

Veicot kratīšanas aizturēto personu dzīvesvietās Talsu novadā,

● Tikai lauku vecmāmiņām uz palodzes aug ģerānijas, mūsdienu vīrieši audzē marihuānu.

policijas darbinieki konstatēja, ka tajās ir izveidotas speciāli aprīkotas telpas marihuānas audzēšanai. Kratišanu laikā kopumā izņemti 430 grami izžāvētas marihuānas un 38 marihuānas augi, kas satur vairāk nekā 2,4 kilogramus nežāvētas marihuānas.

Pret vīriešiem ierosināts kriminālprocess par narkotisko vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu realizācijas nolūkā un realizēšanu personu grupā lielā apmērā. Aizturētajiem piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Ludzā satraukums par šaudišanos kāpņu telpā

Pēc šaudišanās kāpņu telpā un vainīgā noskaidrošanas policija konstatēja, ka aizturētais brīvībā pavadījis nepilnu gadu, informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne.

5. aprīļa rīts vairākiem ludzāniešiem bija nemierīgs. Policijā saņemts izsaukums uz kādu daudzdzīvokļu namu Latgales ielā, kur it kā huligāniski uzvedoties kāds iereibis vīrietis, šaujot no ieroča.

Ierodoties notikuma vietā, policijas darbinieki aizturēja 1975. gadā dzimušu vīrieti, kurš huligānisku motīvu vadīts, būdams acimredzamā alkohola reibumā, daudzdzīvokļu nama kāpņu telpā izdarīja šāvieni no nelikumīgi glabāta šaujamo ieroča. Ar savām pretlikumīgajām darbībām vīrietis ne tikai traucēja kaimiņu mieru, bet arī apdraudēja viņu veselību un dzīvību.

Par notikušo policijā uzsākts kriminālprocess pēc diviem Krimināllikuma pantiem — 231. panta otrā daļā par huligānismu, ja tas izdarīts, lietojot ieročus, un pēc 233. panta otrās daļas par šaujamo ieroču glabāšanu, nēsāšanu bez attiecīgās atļaujas. A. Laizāne piebilst, ka šos likumpārkāpumus vīrietis izdarījis, izceļot papildsodu — policijas uzraudzība —, kas bija piemērots par iepriekš izdarītu noziegumu. Tikai pērnā gada vasarā viņš tika atbrīvots no ieslodzījuma vietas, kur izcietā brīvības atņemšanu par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu.

Nolaupa un nogalina bijušo sievu, pats izdara pašnāvību

10. aprīlī ap pusdienlaiku Rēzeknē kāds 1979. gadā dzimis vīrietis, piedraudot ar vardarbību un izmantojot pistolei līdzīgu priekšmetu, nolaupīja 1979. gadā dzimušu sievieti un kopā ar viņu automašīnā aizbrauca tobrīd nezināmā virzienā. Nolaupītā sieviete — vīrieša bijusi dzīvesbiedre.

Par notikuma tragisko atrisinājumu ziņo A. Laizāne. Pēc informācijas par nolaupīšanu saņemšanas policijā nekavējoties tika uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 153. panta (personas nolaupīšana) un neatliekamās izmeklēšanas darbības. Nekavējoties uzsākti apjomīgi personu meklēšanas pasākumi, kas turpinājās līdz vēlai naktij. Meklējumos bija iesaistītas vairākas Valsts policijas struktūrvienības, tajā skaitā pretterorisma vienība «Omega» un Valsts robežsardzes Aviācijas pārvaldes helikopters. Pārmeklēti virzieni Rēzeknes novadā, kuros, iespējams, varēja aizbraukt meklējamās personas. Policija noskaidroja, ka personīga rakstura nesaskaņas starp bijušajiem laulātajiem kļuvušas par iemeslu šādai noziedzīgai vīrieša rīcībai.

11. aprīlī, turpinot meklēšanu, kuros bija iesaistīti ap 200 cilvēku, tajā skaitā Zemessardzes un Valsts robežsardzes spēki, meža masīvā Rēzeknes novada Griškānu pagastā tika atrasta automašīna un abu meklējamo personu līķi ar šautām brūcēm.

Uzsāktajā kriminālprocesā turpinās izmeklēšana. Policija skaidro visus notikušā apstākļus.

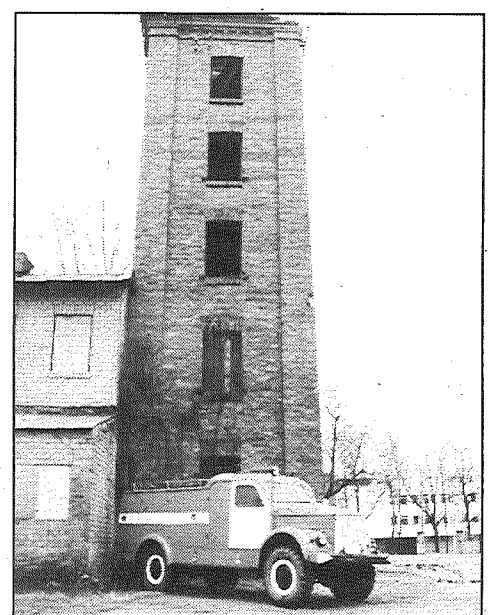
Daugavpili restaurēta 1957. gada ugunsdzēsības automašīna

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģiona brigādes Daugavpils 3. daļā, kas dibināta 1879. gadā, restaurēta 1957. gada ugunsdzēsības automašīna GAZ-63. Restaurācijas process bija ilgāks par pusgadu.

Visus restaurācijas darbus pēc daļas komandiera Aleksandra Grigorjeva iniciatīvas veica 3. daļas personālsastāvs un pats komandieris. Ieguldīts liels darbs gan restaurācijā, gan trūkstošo rezerves daļu meklēšanā.

GAZ-63 pēdējos gadus tika izmantots kā pretdūmu dienesta automobīlis elpošanas balonu nogādāšanai ugunsgrēka vietā. 1989. gadā ar šo automobili daugavpīlieši brauca uz Jonavu Lietuvā, lai piedalītos ķīmiskas avārijas (šķidrā amonjaka) likvidēšanas darbos.

Auto izgatavots 1957. gadā Gorkijas rūpnīcā Krievijā kā šļūtenu automobīlis, kurš piegādā šļūtenes, ja netiek lieli ugunsgrēki. Šobrīd automobīlis ar savu ilgo vēsturi izvietots 3. daļas teritorijā līdzās vēsturiski nozīmīgajam 1896. gadā uzceltajam ugunsdzēsības tornim, kas pēdējos četrus gadus vairs netiek izmantots.

● Vizuāli interesants skats — 1896. gadā uzceltais ugunsdzēsības tornis un 1957. gada ugunsdzēsības automobīlis.

LABU APETĪTI!

Krāsni pagatavots truša gaļas cepetis ar kartupeļiem

Sastāvdaļas: trusis, sāls un melnie pipari, ķiploks, citroni, rozmarīna zariņi, olīveļļa, mazi kartupeļi.

Pagatavošana:

1. Nemiet trusi (var sadalīt vai gatavot veselu). Ierīvējiet to ar sāli un svaigi maltiem melnajiem pipariem.
 2. Izspiediet sulu no citrona, pielejiet aptuveni 100 ml olīveļļas, pievienojiet sasmalcinātus ķiplokus (izspiediet caur ķiplokspiedi) un pāris rozmarīna zariņus.
 3. Lieciet trusi kādā traukā, aplejiet ar pagatavoto marinādi, pārsejiet ar foliju un lieciet uz nakti ledusskapī (ātrākā variantā var ielikt ledusskapī uz pāris stundām).
 4. Kad marināde ievilkusies, pārvietojiet trusi cepamajā traukā un pārlejiet ar marinādi. Apkārt lieciet kartupeļi ar visu mizu, pārkaisiet sāli un piparus, aplaistiet ar olīveļļu un pielieciet rozmarīna zariņus. Traukam uzlieciet vāku vai, ja tā nav, pārklājiet ar foliju.
 5. Lieciet cepeti aptuveni 180 grādu karstā cepeškrāsnī un cepiet 20 minūtes.
 6. Noņemiet vāku vai foliju un cepiet, līdz gaļa mīksta un viegli brūna. Ja šķiet, ka trusis cepoties izžūst, pievienojiet mazliet ūdens vai sausa baltvīna.
- Gatavo trusi ēdiet ar ceptajiem kartupeļiem, kam klāt iederšies jebkuri svaigi salāti.

SIA „Preiļu saimnieks” veic iedzīvotāju aptauju par karstā ūdens pakalpojuma nepieciešamību vasaras mēnešos

SIA „Preiļu saimnieks” informē, ka pēc jaunā siltumenerģijas tarifa apstiprināšanas iedzīvotājiem saskaņā ar siltumskaitītāju rādījumiem būs jāmaksā par visu patērēto siltumenerģiju apkurei un karstā ūdens sagatavošanai ne tikai apkures sezonas laikā, bet arī vasarā. Tādēļ SIA „Preiļu saimnieks”, sākot ar šī gada aprīli, veic visu daudzdzīvokļu māju dzīvokļu īpašnieku rakstisku aptauju, lai noskaidrotu viedokli par karstā ūdens pakalpojuma nepieciešamību vasaras periodā, ja būs jāmaksā arī par karstā ūdens sistēmas uzturēšanu. Iedzīvotājiem aptaujā jāizdara izvēle: turpināt saņemt karstā ūdens pakalpojumu un norēķināties par saņemto karsto ūdeni un karstā ūdens sistēmas nodrošināšanai faktiski patērētās siltumenerģijas daudzumu katrai mājai vai no karstā ūdens atteikties pavisam.

Līdz ar jaunpieņemtā siltumenerģijas tarifa stāšanos spēkā arī karstā ūdens viena kubikmetra uzsildīšanas pakalpojums būs ievērojami lētāks, jo siltuma tarifa samazinājums ir būtisks, kas ļauj nodrošināt šo pakalpojumu lētāk, nekā tas būtu pie pašreizējā tarifa.

Visās daudzdzīvokļu mājās, kuras līdz šim esam paspējuši aptaujāt, iedzīvotāju vairākums ir lēmis par karstā ūdens pakalpojuma saņemšanu, saskaņā ar MK noteikumiem nr. 876, kuri paredz norēķināt pēc siltumskaitītājiem par faktiski patērēto siltumenerģiju karstā ūdens sagatavošanai un karstā ūdens tīkla uzturēšanai (cirkulācijai): Aglonas iela 29, Jaunā iela 1, Jelgavas iela 2, Liepu iela 1, Liepu iela 6, Liepu iela 7, Liepu iela 23, Liepu iela 26, N.Rancāna iela 1.

Paldies visiem iedzīvotājiem, kuri ir izpratūši jaunā pakalpojuma uzturēšanas nepieciešamību un jauno uzskaites un maksas kārtību!

Inese Šņepste,
SIA „Preiļu saimnieks”
sabiedrisko attiecību speciāliste

PASMAIDĪSIM

- Kārlīt, vai tu tīru ūdeni akvārijā ielēji?
- Nē, zivtiņas vēl veco nav izdzērušas.

Pie viena biezā izsaukts ārsts. Viņš ierodas un redz, ka pacients gul bezsamaņā, bet blakus tam miņājas apjucis elektrīķis.

— Kas te notika?

— Nekas nenotika. Es tikai, kā parasti, gaiteni uzstādīju skaitītāju, pēc tam piezvanīju pie durvīm un uzsauca: «Nu, vecīt, skaitītājs ieslēgts!»

Nemot vērā to, ka dzērājiem jūra līdz ceļiem, bet muļķiem veicas — es šajās brīvdienās būšu nemirstīgs?

Latvietim jautā:

— Vai tu mīli savu dzimteni?

— Jā, kā savu sievu!

— Kā tas ir?

— Nedaudz milu, nedaudz baidos, nedaudz gribas citu.

Trīs populārākie sieviešu «izmisuma saucieni», ko dzird ikdienā:

1. Ko man vilkt mugurā?!?! 2. Kāds gan viņš maīta! 3. Kāda gan es muļķe!

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 16. aprīlim.

T										ā										l										r										.									

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtina — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā»
pieņem Preiļos, Brīvības ielā
14. Tālr./fakss 653-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? _____

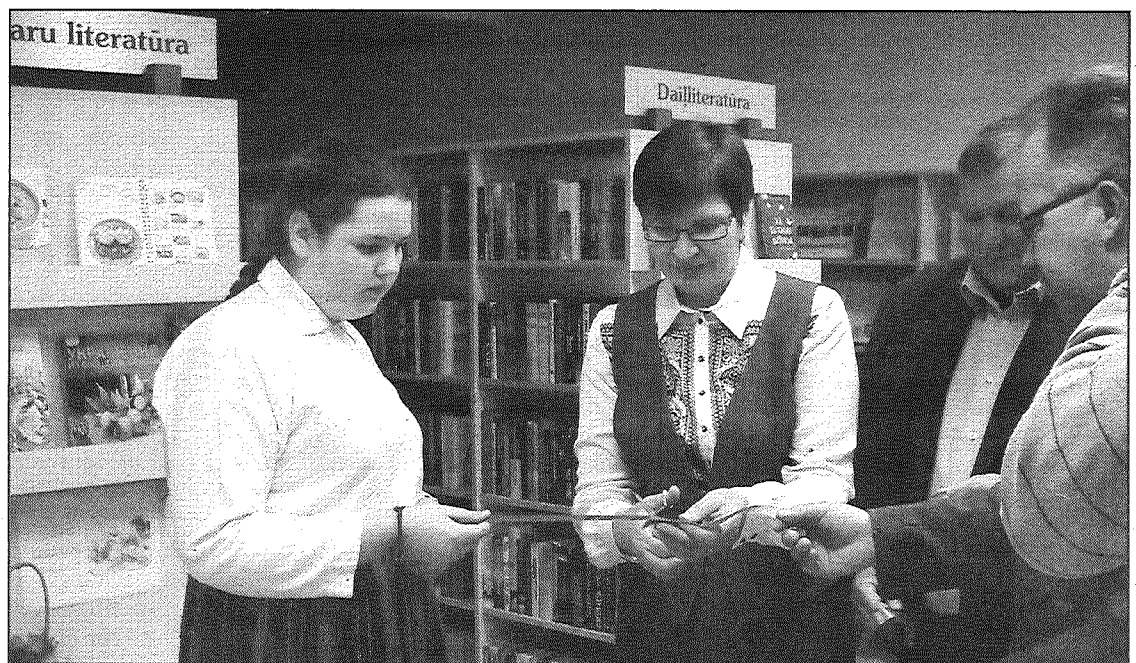
Jā

Nē

Maksa 0,60 EUR (Ls 0,40) (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Riebiņu novada centrālā bibliotēka pēc rekonstrukcijas ver durvis lasītājiem

● Riebiņu novada centrālās bibliotēkas rekonstruētās telpas atklāj bibliotēkas vadītāja Olga Ribinicka (vidū), Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns un būvfirmas SIA „Jards” direktors Ainārs Vorslavs.

12. aprīlī ar svinīgu pasākumu un klātesošu laba vēlējumam pēc renovācijas tika atklāta Riebiņu novada centrālās bibliotēkas telpas.

Tagad bibliotēka atrodas kultūras centra ēkā. Telpas labiekārtotas atbilstoši mūsdienu bibliotēkas prasībām ar pareizu apgaismojumu, lasītājiem ērtām darba vietām. Ne velti atklāšanas pasākumā vairākkārt izskanēja salīdzinājums ar Gaismas pili.

Riebiņu novada centrālās bibliotēkas vadītāja Olga Ribinicka pastāstīja, ka bibliotēku apmeklē 483 lasītāji, bet jācer, ka tagad, pēc renovācijas, lasītāju būs vēl vairāk. Pirmsskolas vecuma bērniem iekārtota pasaku istaba. Pieaugušos varētu interesēt ne tikai jaunākā literatūra, bet arī

iespēja izmantot datorus, pieeja internetam, savukārt Skype varēs lietot klusajā lasītavā, kur neviens netraucēs. Pēc principa, ka lauku lasītājiem vajag piedāvāt labāko, priekšroka tiek dota latviešu oriģinālās literatūras iegādei. Bibliotēkas vadītāja cer, ka katrs šeit varēs atrast ko savām interesēm atbilstošu. Bibliotēkā iekārtota arī izstāžu zāle, patlaban te skatāmas gleznas no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājuma.

Plašāku informāciju par bibliotēkas celtniecību un iekārtošanu lasiet 2014. gada 7. marta “Novadnieka” numurā.

I.Šņepste

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

No 15. līdz 21. aprīlim pilns Mēness. III Mēness fāze. No 22. līdz 24. aprīlim dīlstošs Mēness. IV Mēness fāze.

15., 16., 17. aprīlī Mēnes atradīsies Skorpiona zīmē; 18. un 19. aprīlī – Strēlnieka zīmē; 20. un 21. aprīlī – Mežāža zīmē; 22., 23. un 24. aprīlī – Ūdensvīra zīmē.

15. aprīlis ir 17. Mēness diena, 18. aprīlis – 18. Mēness diena, utt.

15. aprīlis – īpaši novērtēsim laipnību, uzslavas, dāvanas. Laba diena, lai mierīgi atrisinātu ieilgušus strīdus, lūgtu piedošanu. Čika laiks 04.45 – 16.45.

16. aprīlis – īpaši veiksmīga diena tiem, kuri ļaujas un pašļaujas, ticot – viss notiek istajā laikā un vietā. Piemērota diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai. Piemērots brīdis uzsākt generāltīrīšanu – pareizā Mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās, vieglāku enerģētiku. Izmagātā veļa ir tīrāka. Laba diena, lai mierīgi atrisinātu ieilgušus strīdus, lūgtu piedošanu.

17. aprīlis – piemērota diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai. Turpinām generāltīrīšanu – pareizā Mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku

kārtību un svaigumu mājās, vieglāku enerģētiku. Izmagātā veļa ir tīrāka. Čika laiks 10.00 – 24.00.

18. aprīlis – jāvairās no alkohola lietošanas – šajā dienā tas kaitē vairāk, var radīt problēmas. **Lielā Piektdiena.**

20. aprīlis – diena piemērota skaistumkopšanai, ādas tīrīšanai, mitrināšanai, sejas maskām, manikīram. Laba diena, lai mierīgi atrisinātu ieilgušus strīdus, lūgtu piedošanu. **Pirmās Lieldienas.**

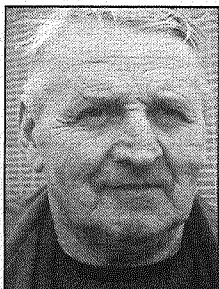
21. aprīlis – labvēlīga diena kaitīgu ieradumu atmešanai. Ļaudis vieglāk uzbudināmi, iespējami konflikti. **Otrās Lieldienas.**

22. aprīlis – no plkst. 05.30 līdz 16.30 vēlams atslodze, lietojot tikai ūdeni vai nesaldinātu zāļu tēju, bet 12 stundas pirms un pēc šī laika – viegli sagremojamu, liesu ēdienu.

23. aprīlis – labvēlīga diena kaitīgu ieradumu atmešanai.

24. aprīlis – piemērota diena pirts un ķermeņa kopšanas procedūrām, masāžai. Tīram māju – pareizā Mēness cikla dienā veikta, tā nodrošina ilgāku kārtību un svaigumu mājās, vieglāku enerģētiku.

Kā plānojat pavadīt Lieldienas?

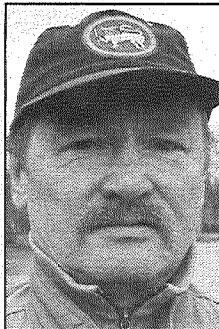

Jānis, Līvānu novada Rožupes pagasta iedzīvotājs:
— Lieldienu rītā parasti visi ejam uz baznīcu, tuvākā mums ir Vanagu baznīca. Pēc tam pulcējamies mājās pie svētku galda. Parasti olas jau iepriekšējā vakarā sakrāsotas, bet gadās, ka arī Lieldienu rītā krāsojam. Galvenais speciālists laikam es pats. Lieku sīpolu mizās un — darīts, vienīgi mazbērni reizēm kaut ko pieliek un piepin klāt. Tradīcija ir tā, ka bērni un mazbērni visi kopā sapulcējas svētkos. Pēc Lieldienām būs jādodomā tūrumā braukt.

Tatjana, Preiļu iedzīvotāja:

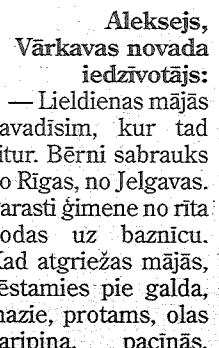
— Man liekas, visiem apmēram vienādas tradīcijas. Skaistākais ir olu krāsošana, kam izmantoju sakrāsotās sīpolu mizas.

Speciālās krāsas, ko veikalos pārdod, nepērku, negribu nekādu ķīmiju. Pati došos ciemos, jo mani bērni ir ārzmēs un svētkos neatbrauks. Vecākā meita dzīvo Zviedrijā, tur svētki tāpat notiek. Viens znots man lietuvietis, arī viņš stāsta, ka Lieldienas svin līdzīgi mums.

Leonids, Rīgas iedzīvotājs:

— Esmu atbraucis ciemos uz Preiļiem, kur Jaunajos kapos apbedīta māte. Arī Pūpolsvētdienā kapsētā bijām. Protams, sakrāsim olas un aiziesim uz kapiem, aizgājēju pieminēsim. Par olu krāsošanu neko nezīnu, ar to vienmēr tēvs nodarbojas. Vairākas brīvdienas priekšā, vienkārsi atpūtišimies. Laiks vēl pavēss, nekādi lauka darbi nav paredzēti.

Aleksejs, Vārkavas novada iedzīvotājs:

— Lieldienas mājās pavadīsim, kur tad citur. Bērni sabrauks no Rīgas, no Jelgavas. Parasti ģimene no rīta dodas uz baznīcu. Kad atgriežas mājās, sēstamies pie galda, mazie, protams, olas paripina, pacinās. Galvenā olu krāsotāja ir sieva. Ņem visādas zālītes, lapīņas, lupatiņas un liek sīpolu mizās. Kaimiņi ciemos atnāk. Būs jauki un omulīgi, bet tagad jāsteidzas. Laukos darba pavasarī daudz, nevar kavēties.

Everita, Preiļu novada Peleču pagasta iedzīvotāja:

— Mājās, ģimenes lokā Lieldienas aizvadīsim. Lieldienu Sētdienas vakarā vienmēr ejam uz baznīcu, tā darīsim arī šoreiz. Aiznesam no svētīt Lieldienu rītā cienastu, parasti ar nekrāsotām oliņām. Olu krāsošana notiek Lieldienās agrī no rīta. Izņemot tradicionālu metodi — sīpolu mizas, pieliekam oliņām kādas zemeņu vai koku lapīņas, zālītes. Šogad tā visa pa pilnam būs. Ar to visu nodarbojos es, mamma un abi mani puikas. Jau lieli, astoņi un desmit gadī, tāpēc prot skaisti izrotāt olas ar risiem, citiem graudiņiem. Protams, vēlāk notiks olu kaujas. Ā, un vēl taču pagastā būs svētku pasākums, noteikti aiziesim.

L. Kirillova
A. Šņepsta foto

SLUDINĀJUMI

PĀRDOD

- AUDI 100 (1986. g. izl., 2,2, EUR 300). T.29438541;
- AUDI 80 (B4, 1992. g. izl., 1,0i, benzīns, jauna TA, pilns panelis, apsildāmi sēdekļi, EUR 1000). T.29256651. T.29726016;
- BMW 318 (1,8D, 1995. g. izl., TA līdz 08.2014., tumši zilā krāsā, labā tehniskā kārtībā, labi koptas, EUR 1000, Viļānu novadā). T.27611801;
- CHRYSLER VOYAGER (3,3, 1996. g. izl., benzīns/gāze, automāts, zaļā met. krāsā, TA, ādas salons, 7-vietīgs, lietie disk, el. stikli, el. spoguļi, relingi, kruizkontrolle, signalizācija). T.26351451;
- FORD MONDEO (1,8D, 1997. g. izl., TA līdz 30.12.2014., ABS, kondicionieris, universāls, EUR 850). T.28809213;
- HONDA CIVIC (1996. g. izl., 1,6 l, benzīns, hečbeks, rezerves daļām). T.29409885;
- MAZDA 323 (TA līdz 10.06.2014., 1994. g. izl.), skapi (4-durvju, gaišā krāsā, EUR 50). T.26693642;
- MERCEDES BENZ A160 (ELEGANCE, 2000. g. izl., lietie disk, stūres pastiprinātājs, el. logi, el. spoguļi, centrālā atslēga, manuālā 5-pakāpju ĀK, ABS, ASR, FM, CD, Latvija nav ekspluatēts). T.26498575;
- MERCEDES BENZ E220 (dizelis, 5-ātrumu, el. pakete, jaunās riepas, jauna TA, sudraba krāsā). T.26607850 (Edgars);
- MERCEDES C200 (1995. g. izl., EUR 580), AUDI 100 (1993. g. izl., 2,3, EUR 600). T.29438541;
- NISSAN X-TRAIL (2004. g. izl., 2,2 DCI, jauna TA, 100 kW, gaiši brūnā krāsā, piekabes āķis, kruiza un klimata kontrole, navigācija u.c.). T.26406285;
- OPEL ASTRA (1995. g. izl., 1,6i, rezerves daļas). T.29100070;
- OPEL VECTRA (1999. g. izl., 2,0 TDI, 5-pakāpju ĀK, sedans, zilā met. krāsā, labā stāvoklī, lietie disk, EUR 1600). T.25409817;
- OPEL ZAFIRA (2,0 DTI, 2001. g. izl., 7-vietīgs, TA līdz 10.2014., EUR 2000). T.29100070;
- PEUGEOT 306 (1,4, 1995. g. izl., tumši zilā krāsā, TA līdz 06.2014., nobraukums 150000). T.26182197;
- PEUGEOT 306 (1,4, benzīns, 1995. g. izl., TA līdz 05.2014., tumšā krāsā, nobraukums 150000 km, EUR 700). T.26182197;
- PEUGEOT 406 (2000. g. izl., 2,0 HDI, sedans, kondicionieris, piekabes āķis, tumši zilā met. krāsā, TA līdz 28.12.2014., teicamā stāvoklī). T.25954503;
- RENAULT LAGUNA (2001. g. izl., 1,6, hečbeks, viss elektro, piekabes āķis, M+S, 156000 km, EUR 2350). T.25486688;
- SAAB 900SE (melnā krāsā, 2,0, turbo, benzīns, 1997. g. izl., TA līdz 12.2013., EUR 996). T.26343382;
- SAAB 93 (1999. g. izl., turbodizelis, 2,2, labā tehniskā stāvoklī, jauna TA, EUR 1200). T.25627393.

Zviedrijas kompānija pērk mežus un zemi.
Tāl. 25644455, 27888826.
e-pasts zviedrijasmezi@inbox.lv

Pārdod metāla jumtus un notek sistēmas no ražotāja.
Cena no 4,55 EUR/m².
Tāl. 26368028.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tāl. 26142514, 20238990.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
iepērk liellopus, aitas, jaunlopus, zirgus.
Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tāl. 28761515.

SIA Lauku Mīesnieks
iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tāl. 20207132.

Ko der zināt par lauru lapām

Lauru lapas ir vienas no populārākajām garšas piedevām, tāpēc šo augu katrs atpazīs aizvērtām acīm. Taču lauru lapas tiek plaši izmantotas arī medicīnā un ārtsnieciskajā kosmētikā.

Pazemina cukura līmeni

Lauru lapām piemīt hipoglikēmiskas īpašības, proti, tās palīdz samazināt cukura līmeni. Tāpēc tautas medicīnā tās gan tīrā veidā, gan dažādu augu maisījumu sastāvā izmanto cukura diabēta ārstēšanai.
✓ Uzlējumam ņem 10 lauru lapas, aplej ar 3 glāzēm verdoša ūdens un 2 — 3 stundas nostādina. Dzer uzlējumu pa pusglāzei 3 reizes dienā pusstundu pirms ēšanas.
Pēc tam var pāriet uz augu maisījumiem. Bez lauru lapām vienādās daļās tajos iekļauj šādus augus:
✓ brūkleņu un melleņu lapas, asinszāles un galegas lakstus, bērza lapas un pumpurus, dadža un lakricas saknes, paeģļa augļus;
✓ bērzu pumpurus, irbenes mizu, nātres lakstus, pienenes saknes, pākšu pupiņu vārsnes, diļļu augļus un linsēklas;
✓ galegas un parastā pelašķa lakstus, āboliņa ziedus, dadža saknes, melleņu lapas

un mežrozīšu augļus;
✓ pieneņu saknes, ganu plikstiņa lakstus, pākšu pupiņu vārsnes, melleņu lapas, lazdas mizu un diļļu augļus.
Papildus, lai pazeminātu cukura līmeni asinīs, uzturā vairāk jālieto pikantas garšvielas, arī ķipokus, sīpolus, selerijas, spinātus, bet kafijas vietā — cigoriņus.
Pret citām kaitēm
✓ Pret locītavu kaitēm, krampjiem, paralīzēm: 30 g sīki sasmalcinātu lauru lapu aplej ar 200 g olīvu vai saulespuķu eļļas, 10 dienas nostādina siltā vietā, izkāš, biežumus izspiež un lieto problemātisko vietu ierīvēšanai.
✓ Pret reimatisma un podagras izraisītām sāpēm, neiralģiju gatavo ziedi: rūpīgi sajauc pulveri saberztas lauru lapas (6 daļas), paeģļu skujas (1 daļu) un nesālītu sviestu (12 daļas). Lieto sāpošo vietu ierīvēšanai.
✓ Pret vēdera uzpūšanos (meteorismu) gatavo lauru lapu tēju: 4 lauru lapas aplej ar puslitru verdoša ūdens, nostādina un izdzer dienas laikā ēdienreizi starplaiķos.
Sagaidīt vasaru teicamā formā
Lauru lapas palīdz atbrīvoties no ziemas un pavasara noguruma izpausmēm. Lapu

uzlējumi un novārījumi normalizē sviedru izdalīšanos, uzlabo garastāvokli un darbības, palīdz atgūt labu sejas krāsu un ādas svaigumu. Lauru lapu sastāvā esošie fitonciīdi un mikroelementi stiprina imunitāti un nervu sistēmu.
✓ Aptuveni 15 lapīņas aplej ar 300 g ūdens, vāra 5 minūtes, tad pārlej termosā un 3 — 4 stundas nostādina. Pēc tam izkāš un izdzer pa daļām dienas laikā. Kurss — 3 dienas. Ar divu nedēļu pārtraukumiem atkārti 3 reizes.
Mazināt pastiprinātu svīšanu palīdz vannas ar lauru lapu uzlējumu.
✓ Uz 1 litru ūdens ņem 50 — 100 ml lauru lapu uzlējuma vai novārījuma. Peldi ieteicams rīkot 2 — 3 reizes nedēļā pirms gulētiešanas. Papildus šāda vanna nomierinās nervus, mazinās spriedzi un normalizēs miegu.
Vēl der ņemt vērā to, ka kosmetologi ļoti iesaka sejas un kakla ādai pagatavot šādu losjonu:
✓ 20 g lauru lapu aplej ar 100 ml ūdens, uzkarsē līdz viršanai un pārīs stundas nostādina. Lieto sejas un kakla ādas tīrīšanai no rīta un vakarā. Losjons ne tikai teicami attīra un atsvaidzina ādu, bet arī palīdz izlīdzināt sikās krunciņas.

Kāpēc virtuvē ieviešas nepatīkamas sīkbūtnes — pārtikas kodes un vabolītes?

Izrādās, ka tieši modernās virtuves ir tās, kas rada vabolītēm un tārpīņiem īstu paradīzu. Tā dēvētajās jaunajās un daudzdzīvokļu mājās vairs nav aukstu pagrabu un vēsu pieliekamo kambaru, tāpēc produktus uzglabā siltā virtuvē, kur papildus mitruma rada tvaiki. Un tieši tas šiem insektiem vajadzīgs!
Standarta iebūvētajās virtuvēs produktiem nereti atvēlēta vieta skapišos virs plīts un turpat blakus ledusskapim. Piedevām vēl mode nākušī dažādi graudu produkti, rieksī un žāvēti augļi, kuri pirms nonākšanas veikalā un — tālāk — virtuvē, glabājušies noliktavās, un, iespējams, ka jau tur šajos produktos ieperinājušies visādi *neradījumi*.
Tas attiecas arī uz sausām garšvielām, kas iepriekš glabājušās lielās porcijās un pirms sūtīšanas uz veikalu sasmalcinās mazās devās. Savukārt kaltētajās pupiņās, zirņos un tiem līdzīgās produktos sīkbūtnes var ieperināties jau dārzā un laukā, un, ja tos pēc novākšanas vienkārsī izkaltē mājās apstākļos, nevis termiski apstrādā, tad arī šādā ceļā iespējams ievazāt nevēlamos viesus savā virtuvē.

Kā pasargāt virtuvi no pārtikas insektiem?

Regulāri (vismaz reizi mēnesī) izkrāmē visus plauktus un skapišus, kur glabājas sausas produkti un garšvielas, rūpīgi iztīri ar kādu higiēnisku līdzekli visas spraudziņas, rievīņas un stūrīšus. Ja to nav iespējams izdarīt ar samitrinātu lupatiņu, ņem palīgā putekļusūcēju.
Pie reizes atver vajā visas kārbīņas un jau reiz atvērtos maisiņus, lai pārliecinātos, vai tur jau kāds nedzīvo. Ja turzās stūrī vai locījuma vietā parādījies mazs caurumiņš, tas gandrīz simtprocentīgi nozīmē, ka tur iekšā kāds mitinās. Šādu iepakojumu met ārā!
Ja tomēr nav ists pārliecības, vai konkrētajā produktā ir vai nav iemitinājušies kaitēkļi, ieliec to cepeškrāsnī un sakarsē līdz 60 grādiem vai arī ievieto saldētavā, kur valda vismaz 18 grādu aukstums. Ar paturēšanu ledusskapī vien nebūs līdzēts, jo tur nav tik auksts, lai kaitēkļus nogalinātu — vienīgi aizkavēsi to attīstību.
Sausos produktus neuzglabā veikalā iepakojumā vai papīra turzā; pēc atnešanas no veikala uzreiz izber stikla vai fajansa traukā ar

ciešu vāku.
Ņem vērā, ka arī alumīnija folijā iesaiņotos produktos var ieviesties nelabvēļi, ja vien iesaiņojumā ir kaut neliels ietilpums.
Drošības labad arī šokolādes tāfelītes un cepumus uzglabā cieši noslēgtos stikla vai fajansa traukos, vai arī metāla kārbās. Ja šokolādē ar rieksiem pēkšņi parādās kāds tārpīņš, nevaino uzreiz šokolādes ražotāju, jo visticamāk, ka tārpīņš jau pašā sākumā iemitinājies rieksī.
Tautas līdzekļi kukaiņu aizbiedēšanai
✓ Lai miltos, mannā, putrainos neievietos miltu kodes, traukos, kur šos produktus glabā, ieliec kādu ķiploka daiviņu vai sausu apelsīna mizu.
✓ Ja kukaiņi jau paspējuši iemitināties virtuves skapju plauktos, uz papīra uzber bora, cukura un sasmalcinātu ķimeņu maisījumu.
✓ Virtuvē grīdas spraugās (ja tās ir) un pie/zem listītēm iekaisi maltu kanēli vai krustnagliņas.